

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 1/65

**MINISTERUL SĂNĂȚĂȚII, MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU”**

FACULTATEA DE REZIDENȚIAT

**PROGRAM DE INSTRUIRE
PRIN REZIDENȚIAT LA SPECIALITATEA
EPIDEMIOLOGIE**

Codul specialității: 0910.1.1; 0912.1.15 (conform ord. MS RM 175/2015)

Durata de studii: ___3___ ani

Chișinău 2020

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 2/65

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 2/65

COORDONAT

Ministrul Sănătății, Muncii și
Protecției Sociale al RM

[Signature]
23 decembrie 2020

APROB

Rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”
dr. hab. șt. med., profesor universitar

[Signature]
23 decembrie 2020

Programul a fost discutat și aprobat la:

ședința Consiliului de Management al Calității
din „17” decembrie 2020 proces verbal nr.

Vicepreședinte Consiliului de Management al Calității
dr. hab. șt. med., prof. univ., Cernetchi Olga *[Signature]*

ședința Consiliului de Facultății de Rezidențiat

din „19” octombrie 2020 proces verbal nr. 1

Decanul Facultății de Rezidențiat

dr. hab. șt. med., prof. univ., Grib Livi *[Signature]*

ședința Comisiei Metodice de Profil Medicina Comunitară

din „01” iulie 2020 proces verbal nr.3

Președintele Comisiei Metodice de Profil

dr. hab. șt. med., prof. univ., Holban Tiberiu *[Signature]*

ședința Catedrei de epidemiologie

din „10” iunie 2020 proces verbal nr. 16

Șef catedră, dr. șt. med.,

conf. univ., Paraschiv Angela *[Signature]*

Programul a fost elaborat de colectivul de autori:

Paraschiv Angela, dr. șt. med., conf. univ. *[Signature]*

Prisacari Viorel, dr. hab. șt. med., prof. univ. *[Signature]*

Spătaru Diana, dr. șt. med., asist. univ. *[Signature]*

Cebanu Serghei, dr. șt. med., conf. univ. *[Signature]*

Florea Natalia, dr. șt. med., conf. univ. *[Signature]*

Holban Tiberiu, dr. hab. șt. med., prof. univ. *[Signature]*

Alexeev Tatiana, dr. șt. med., conf. univ. *[Signature]*

Raevschi Elena, dr. hab. șt. med., conf. univ. *[Signature]*

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 3/65

1. SCOPUL SPECIALITĂȚII

Necesitatea de a investi în forța de muncă din domeniul sănătății publice este foarte importantă în contextul riscului de răspândire a maladiilor infecțioase, dar totodată și sporirea cazurilor de boli netransmisibile. Maladiile cu potențial de răspândire pandemică a ilustrat amploarea amenințării reprezentate de focarele de boli transmisibile și importanța forței de muncă în domeniul sănătății publice în reacția la astfel de focare. Un rol deosebit în supravegherea sănătății publice îi aparține medicului epidemiolog, care este specialistul principal în detectarea, prevenirea și controlul infecțiilor. Astfel, în cadrul pregătirii medicilor epidemiologici prin rezidențiat, vor fi dezvoltate competențe teoretice și practice necesare pentru realizarea activităților zilnice, conform cerințelor internaționale.

Scopul specialității: pregătirea specialiștilor în domeniul epidemiologiei, care ar poseda un spectru larg de cunoștințe teoretice și practice, atât în domeniul epidemiologiei generale și speciale a bolilor infecțioase, cât și în epidemiologia bolilor neinfecțioase, capabili de a evalua și prognostica situațiile epidemiogene, pentru a interveni cu măsuri eficiente de prevenire și combatere a maladiilor umane, posedând următoarele competențe:

- realizarea supravegherii epidemiologice a sănătății publice la nivel teritorial, municipal, regional și național;
- determinarea direcțiilor prioritare de supraveghere epidemiologică a sănătății publice;
- evaluarea și prognosticarea situației epidemiogene privitor la maladiile infecțioase și neinfecțioase în teritoriul deservit;
- elaborarea programelor, proiectelor de cercetare, cu organizarea și realizarea studiilor epidemiologice descriptive și analitice, estimarea factorilor de risc;
- efectuarea anchetei focarelor epidemice cu cazuri unice și multiple, cu elaborarea complexului adecvat de măsuri antiepidemice;
- realizarea diagnosticului epidemiologic în bolile transmisibile și netransmisibile, cu elaborarea programului de măsuri profilactice și antiepidemice;
- organizarea, realizarea și evaluarea calității, eficacității și eficienței măsurilor profilactice și antiepidemice;
- evaluarea operativă a situației epidemiogene în teritoriu și justificarea măsurilor de intervenție pentru prevenirea și combaterea maladiilor;
- selectarea metodelor și mijloacelor optime de dezinsecție, sterilizare, dezinsecție și deratizare;
- supravegherea realizării principiilor de bază ale imunoprofilaxiei;
- evaluarea riscurilor pentru sănătatea publică și aplicarea concepțiilor și principiilor epidemiologiei în caz de apariție sau pericol de răspândire a bolilor extrem de periculoase și convenționale, precum și în situații excepționale (urgente de sănătate publică, calamități, bioterorism etc.);
- organizarea și realizarea supravegherii epidemiologice și controlului în infecțiile asociate asistenței medicale.
- organizarea măsurilor de promovare a sănătății și de educație pentru sănătate;
- aplicarea noilor tehnologii informaționale în supravegherea sănătății publice;
- aplicarea actelor normative și legislative în supravegherea de stat a sănătății publice;
- mobilizarea și dirijarea activității instituțiilor medicale și departamentale implicate în procesul de diagnosticare epidemiologică și în realizarea unui complex de măsuri profilactice și antiepidemice, cu scopul ameliorării sănătății publice.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 4/65

2. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL SPECIALITĂȚII:

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- să cunoască importanța epidemiologică, socială și economică a maladiilor transmisibile;
- să înțeleagă esența și mecanismele de dezvoltare a procesului epidemic în maladiile transmisibile;
- să cunoască sistemul de măsuri antiepidemice;
- să înțeleagă locul și rolul diagnosticului epidemiologic în prevenirea și combaterea maladiilor transmisibile;
- să cunoască bazele organizatorice ale activității antiepidemice: documentele legislative, normative și metodologice;
- să cunoască principiile de bază ale supravegherii epidemiologice ca formă modernă a activității antiepidemice;
- să cunoască particularitățile supravegherii epidemiologice în infecțiile digestive;
- să cunoască particularitățile supravegherii epidemiologice în infecțiile respiratorii;
- să cunoască particularitățile supravegherii epidemiologice în infecțiile sanguine;
- să cunoască particularitățile supravegherii epidemiologice în zooantroponoze;
- să cunoască particularitățile supravegherii epidemiologice în infecțiile asociate asistenței medicale;
- să cunoască particularitățile supravegherii epidemiologice în infecțiile convenționale (Regulamentul Sanitar Internațional);
- să cunoască particularitățile supravegherii epidemiologice în maladiile invazive;
- să cunoască supravegherea epidemiologică în imunoprofilaxie, dezinfecție, dezinfecție și sterilizare;
- să cunoască măsurile antiepidemice și profilactice specifice diferitor maladii infecțioase;
- să înțeleagă locul și rolul imunoprofilaxiei în prevenirea maladiilor contagioase;
- să cunoască posibilele reacții vaccinale și postvaccinale, cauzele lor, indicațiile și contraindicațiile la vaccinare;
- să cunoască principiile supravegherii evenimentelor adverse post-imunizare (EAPI) în Republica Moldova;
- să cunoască termenii și nivelul necesar de acoperire vaccinală a populației în infecțiile prevenibile prin vaccinare; calendarul național de vaccinare;
- să cunoască principiile de bază în organizarea și administrarea vaccinurilor;
- să cunoască metodologia anchetei epidemiologice a focarului epidemic;
- să înțeleagă locul și importanța măsurilor de dezinfecție și sterilizare în prevenirea bolilor contagioase, tipurile și metodele de dezinfecție și sterilizare;
- să cunoască preparatele utilizate în dezinfecție, dezinfecție și deratizare;
- să cunoască modalitățile practice de efectuare a dezinfecției, dezinfecției și sterilizării;
- să înțeleagă metodele de evaluare a calității, eficacității și eficienței diferitor măsuri antiepidemice și de profilaxie;
- să cunoască factorii sociali și naturali în dezvoltarea procesului epidemic în diverse maladii infecțioase;
- să înțeleagă metodele moderne de măsurare a sănătății publice;
- să cunoască principiile și metodele de educație pentru sănătate;
- să înțeleagă principiile de organizare a asistenței medicale în urgențe de sănătate publică (calamități);
- să cunoască legislația în domeniul supravegherii de stat a sănătății publice;
- să înțeleagă responsabilitatea pentru erori în activitatea profesională;
- să înțeleagă bioetica și deontologia medicală, inclusiv în epidemiologie.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 5/65

La nivel de aplicare:

- să poată utiliza metodele moderne de colectare și prelucrare a informației privitor la starea de sănătate a populației, în scopul de a elabora măsuri bazate pe dovezi pentru a îmbunătăți și menține starea de sănătate a populației;
- să poată efectua ancheta epidemiologică a focarului de boală infecțioasă;
- să efectueze analiza epidemiologică operativă, cu aprecierea situației epidemiologice în teren și elaborarea planului măsurilor de intervenție;
- să efectueze analiza epidemiologică retrospectivă, a prognosticului epidemiologic și elaborarea programelor de supraveghere și control;
- să poată selecta corect a metodelor de dezinsecție, sterilizare, dezinsecție și deratizare;
- să aplice măsurile de dezinsecție și sterilizare în instituțiile sanitare ca parte componentă a regimului antiepidemic;
- să poată supraveghea organizarea și efectuarea dezinsecției profilactice în instituțiile din teren;
- să aplice metodologia organizării dezinsecției curente și terminale în focarele epidemice;
- să aplice și să organizeze măsuri de deratizare în localități;
- să poată aplica evaluarea eficacității dezinsecției, sterilizării, dezinsecției și deratizării;
- să aplice imunoprofilaxia în diferite grupe de infecții și forme nosologice;
- să poată utiliza criteriile de determinare a necesității utilizării și schemele de utilizare a preparatelor folosite în imunoprofilaxie;
- să evalueze condițiile de păstrare și metodele de aplicare a preparatelor vaccinale;
- să poată pune în aplicare metodologia de investigație a reacțiilor adverse postvaccinale și profilaxia lor;
- să aplice procesul standardizat și sistematizat de supraveghere a evenimentelor adverse post-imunizare (EAPI) în Republica Moldova.
- să evalueze eficacitatea și calitatea imunoprofilaxiei;
- să poată aplica măsuri antiepidemice speciale în caz de depistare a infecțiilor convenționale, sau alte urgențe de sănătate publică;
- să aplice principiile de planificare a măsurilor de protecție sanitară a teritoriului;
- să poată aplica activități de educație pentru sănătate;
- să pună în aplicare conduita etică și deontologică în comunicarea cu colegii și alți lucrători din sănătate.

La nivel de integrare:

- să poată aplica integral studiile epidemiologice, microbiologice, clinice și igienice în estimarea cauzelor, condițiilor și mecanismului de formare a morbidității prin boli transmisibile și netransmisibile în teritoriul deservit, cu selectarea măsurilor de prevenire și combatere;
- să poată utiliza și interpreta materialele statistice în scopul stabilirii diagnosticului epidemiologic în bolile infecțioase;
- să poată conștientiza și interpreta importanța diagnosticului epidemiologic în prevenirea maladiilor infecțioase;
- să poată utiliza cunoștințe integrale în stabilirea diagnosticului epidemiologic și în determinarea eficacității imunoprofilaxiei;
- de a utiliza metodele eficiente de investigație (analiza epidemiologică retrospectivă și operativă) de către specialiștii din medicina primară și clinică de diverse niveluri în diagnosticarea stărilor patologice ale populației în teritoriul de deservire și a întreprinde acțiuni concrete de ameliorare.
- să evalueze și să prognozeze situațiile epidemiogene în timp și spațiu, în baza caracteristicilor

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 6/65

cantitative ale factorilor biologici și socioecologici.

- Să evalueze și să rezolve problemele de actualitate privind evoluția unor boli în contextual epidemiologic regional, național și internațional.

3. CONȚINUTUL DE BAZĂ AL PROGRAMULUI DE INSTRUIRE

LA SPECIALITATEA EPIDEMIOLOGIE

A. STRUCTURA PE ANI A PROGRAMULUI DE STUDII

Anexa 1. Structura programului de studii pe ani

Nr d/o	Denumirea modului	Anul de studii	Durata, săptămâni	Ore didactice			total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
				Curs	lucrări practice	seminare			
1.	Epidemiologia generală.	I	3	14	35	59	108	-	108
2.	Supravegherea epidemiologică și controlul infecțiilor digestive.	I	8	6	90	12	108	180	288
3.	Supravegherea epidemiologică și controlul infecțiilor prevenibile prin vaccinări. Imunoprofilaxia.	I	6	4	46	46	96	120	216
4.	Supravegherea epidemiologică a gripei și a infecțiilor respiratorii virale acute.	I	4	2	62	8	72	72	144
5.	Supravegherea epidemiologică a parazitozelor	I	4	4	36	32	72	72	144
6.	Supravegherea epidemiologică și controlul infecțiilor hemo-transmisibile (infecția cu HIV, hepatite virale)	I	2	4	18	14	36	36	72
7.	Laboratorul de microbiologie	I	4	4	56	12	72	72	144
8.	Boli infecțioase la adulți (practica clinică)	I	4	4	50	18	72	72	144
9.	Boli infecțioase la copii (practica clinică)	I	3	6	32	10	48	60	108
10.	Igiena	I	4	40	12	12	64	80	144
11.	Educația/promovarea sănătății	I	2	2	20	14	36	36	72
12.	Bazele legislației în domeniul supravegherii de stat a Sănătății Publice	I	1	4	14	18	36	-	36
13.	Epidemiologia clinică. Bazele medicinei prin dovezi	II	2	10	50	12	72	-	72
14.	Supravegherea epidemiologică și controlul infecțiilor digestive.	II	6	4	48	56	108	108	216
15.	Supravegherea epidemiologică și controlul infecțiilor	II	6	2	52	54	108	108	216

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag. 7/65**

	prevenibile prin vaccinări. Imunoprofilaxia.								
16.	Supravegherea epidemiologică a gripei și a infecțiilor respiratorii virale acute.	II	3	2	12	22	36	72	108
17.	Supravegherea epidemiologică și controlul infecțiilor hemo-transmisibile (infecția cu HIV, hepatite virale)	II	6	2	88	18	108	108	216
18.	Supravegherea epidemiologică a infecțiilor asociate asistenței medicale și rezistența antimicrobiană. Dezinfecția, sterilizarea, dezinfecția și deratizarea.	II	10	6	118	56	180	180	360
19.	Epidemiologia bolilor netransmisibile	II	6	8	62	38	108	108	216
20.	Managementul riscurilor și urgențelor în sănătate	II	4	4	42	26	72	72	144
21.	Economie, Management și Marketing în Sănătatea Publică	II	1	6	-	12	18	18	36
22.	Medicina bazată pe dovezi în sănătatea publică	II	1	6	-	12	18	18	36
23.	Supravegherea epidemiologică a bolilor extrem de contagioase și zooantroponoze	III	4	4	52	16	72	72	144
24.	Supravegherea epidemiologică a infecțiilor asociate asistenței medicale și rezistența antimicrobiană	III	10	6	104	50	160	200	360
25.	Tehnologia informației și comunicării în Sănătatea Publică	III	4	6	52	14	72	72	144
26.	Epidemiologia bolilor netransmisibile	III	6	8	74	26	108	108	216
27.	Managementul riscurilor și urgențelor în sănătate	III	5	8	56	16	80	100	180
28.	Controlul de stat în sănătate (inspectoratul)	III	10	2	108	70	180	180	360
29.	Prezentarea proiectului de cercetare științifică	III	4	-	72	2	74	70	144
30.	Examen de absolvire în rezidențiat	III	2	-	36	-	36	36	72
Total			135	178	1497	755	2430	2430	4860

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag. 8/65***Anexa 2. Repartizarea modulelor conform bazelor clinice*

Nr d/o	Denumirea modului	Anul de studii	Durata, săptămâni	Baza clinică
1.	Epidemiologia generală	I	4	Catedra de epidemiologie
2.	Epidemiologia clinică. Bazele medicinei prin dovezi	II	2	Catedra de epidemiologie
3.	Supravegherea epidemiologică și controlul infecțiilor digestive	I II	8 6	Catedra de epidemiologie, ANSP
4.	Supravegherea epidemiologică și controlul infecțiilor prevenibile prin vaccinare. Imunoprofilaxia.	I II	8 6	Catedra de epidemiologie, ANSP
5.	Supravegherea epidemiologică a gripei și a infecțiilor respiratorii virale acute	I II	4 3	Catedra de epidemiologie, ANSP
6.	Supravegherea epidemiologică a parazitozelor	I	4	Catedra de epidemiologie, ANSP
7.	Supravegherea epidemiologică a bolilor extrem de contagioase și zooantroponoze	III	4	Catedra de epidemiologie, ANSP
8.	Supravegherea epidemiologică și controlul infecțiilor hemotransmisibile (infecția cu HIV, hepatite virale)	I II	2 6	Catedra de epidemiologie, ANSP
9.	Supravegherea epidemiologică a infecțiilor asociate asistenței medicale și rezistența antimicrobiană	II III	10 10	Catedra de epidemiologie, ANSP
10.	Laboratorul de microbiologie	I	4	Catedra de microbiologie și imunologie
11.	Boli infecțioase la adulți	I	4	Catedra de boli infecțioase, tropicale și parazitologie medicală SC "Toma Ciorbă"
12.	Boli infecțioase la copii	I	3	Catedra de boli infecțioase
13.	Igiena	I	4	Catedra de igienă, ANSP
14.	Tehnologia informației și comunicării în Sănătatea Publică	III	4	Catedra de epidemiologie, ANSP
15.	Epidemiologia bolilor netransmisibile	II III	6 6	Catedra de epidemiologie, ANSP
16.	Educația/promovarea sănătății	I	2	Catedra de igienă, ANSP
17.	Bazele legislației în domeniul supravegherii de stat a Sănătății Publice	I	1	Catedra de epidemiologie
18.	Managementul riscurilor și urgențelor în sănătate	II III	4 5	Catedra de epidemiologie, ANSP
19.	Economie, Management și Marketing în Sănătatea Publică	II	1	Catedra de medicină socială și management „Nicolae Testemițanu”
20.	Medicina bazată pe dovezi în sănătatea publică	II	1	Catedra de medicină socială și management „Nicolae Testemițanu”

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag. 9/65**

21.	Controlul de stat în sănătate (inspectoratul)	III	10	ANSP
22.	Prezentarea proiectului de cercetare științifică	III	4	Catedra de epidemiologie, ANSP
23.	Examen de absolvire în rezidențiat	III	2	Catedra de epidemiologie
24.	Stagiu practic	II III	4 4	ANSP

Notă: fiecare săptămână la stagiile de bază și conexe se notează cu 36 ore

B. PLANUL TEMATIC AL CURSURILOR, SEMINARELOR ȘI A LUCRĂRILOR PRACTICE PE ANI DE STUDII

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
Anul I							
Modul de specialitate: EPIDEMIOLOGIA GENERALĂ							
1.	Epidemiologia - definiție, scopuri, utilizare și domenii de aplicare.		-	7	7	-	7
2.	Esența formării morbidității în maladiile infecțioase și neinfecțioase.	2	7	7	16	-	16
3.	Situația epidemiogenă în Republica Moldova și în lume.	2	6	6	14	-	14
4.	Organizarea serviciului de sănătate publică. Agenția Națională pentru Sănătate Publică.	2	5	3	10	-	10
5.	Sistemul de măsuri profilactice și antiepidemice în lupta cu maladiile infecțioase. Evaluarea calității, eficacității și eficienței.	2	7	5	14	-	14
6.	Supravegherea epidemiologică. Principiile teoretice și practice. Sistemul de funcționare la nivel național.	2	5	5	12	-	12
7.	Diagnosticul epidemiologic ca element de bază în realizarea eficientă a supravegherii epidemiologice.	2	-	10	12	-	12
8.	Semnificația epidemiologică, socială și economică ale maladiilor.	-	-	5	5	-	5
9.	Rolul și funcțiile medicului epidemiolog în sistemul de sănătate publică.	2	-	5	7	-	7
10.	Bioetica și deontologia în activitatea epidemiologului.	-	5	6	11	-	11
	Total ore modul	14	35	59	108	-	108
Modul de specialitate: SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ȘI CONTROLUL INFECȚIILOR DIGESTIVE							
1.	Supravegherea epidemiologică în infecțiile digestive	2	15	12	29	100	129

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag. 10/65**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi-nare			
2.	Boli infecțioase cu transmitere fecal-orală de origine bacteriană (holera, shigelloze, salmoneloze, diareile cu <i>E. coli</i> , <i>Yersinia</i> , <i>Campylobacter</i> , ș.a.)	-	15	-	15	15	30
3.	Boli infecțioase cu transmitere fecal-orală de etiologie virală (enteroviroze, infecția cu rotavirus, hepatita virală A și E).	-	15	-	15	15	30
4.	Investigarea epidemiologică a izbucnirilor cauzate de consumul produselor alimentare și apă nesigure.	4	30	-	34	35	69
5.	Implementarea măsurilor de control în izbucniri epidemice digestive.	-	15	-	15	15	30
Total ore modul		6	90	12	108	180	288
Modul de specialitate: SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ȘI CONTROLUL INFECȚIILOR PREVENIBILE PRIN VACCINĂRI. IMUNOPROFILAXIA							
1.	Supravegherea epidemiologică în imunoprofilaxie.	2	23	23	48	60	108
2.	Supravegherea epidemiologică în infecțiile respiratorii.	2	23	23	48	60	108
Total ore modul		4	46	46	96	120	216
Modul de specialitate: SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ A GRIPEI ȘI A INFECȚIILOR RESPIRATORII VIRALE ACUTE							
1.	Supravegherea epidemiologică a gripei și infecțiilor respiratorii virale acute.	-	50	8	58	36	94
2.	Supravegherea circulației virusurilor gripale.	2	12	-	14	36	50
Total ore modul		2	62	8	72	72	144
Modul de specialitate: SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ A PARAZITOEZELOR							
1.	Supravegherea epidemiologică în bolile determinate de protozoare: malarie, amoebiază, giardioză, criptosporioidoză, leishmanioze, toxoplasmoză.	-	-	32	32	32	64
2.	Supravegherea epidemiologică în helmintiaze: geohelmintiaze, helmintiaze de contact, biohelmintiaze.	4	36	-	40	40	80
Total ore modul		4	36	32	72	72	144
Modul de specialitate: SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ȘI CONTROLUL INFECȚIILOR HEMOTRANSMISIBILE (INFECȚIA CU HIV, HEPATITE VIRALE)							
1.	Particularitățile generale ale infecțiilor sangvine	-	4	-	4	4	8
2.	Supravegherea epidemiologică în infecții hemotransmisibile	4	10	14	28	26	54
3.	Screening-ul infecțiilor hemotransmisibile	-	4	-	4	6	10
Total ore modul		4	18	14	36	36	72
Modul de specialitate: EDUCAȚIA/PROMOVAREA SĂNĂTĂȚII							

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag. 11/65**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi-nare			
1.	Promovarea sănătății și educația pentru sănătate în serviciul de supraveghere de stat a sănătății publice.	2	-	-	2	-	2
2.	Principii organizatorice privind activitățile de promovare a sănătății și educație pentru sănătate în prevenirea maladiilor transmisibile.	-	-	7	7	12	19
3.	Instruirea contingentelor de risc în epidemiologia maladiilor contagioase.	-	20	7	27	24	51
Total ore modul		2	20	14	36	36	72

Modul conex: BAZELE LEGISLAȚIEI ÎN DOMENIUL SUPRAVEGHERII DE STAT A SĂNĂȚĂȚII PUBLICE

1.	Sistemul statal al ocrotirii sănătății din Republica Moldova.	2	-	-	2	-	2
2.	Răspunderea juridică.	2	7	7	16	-	16
3.	Drepturile și obligațiile specialiștilor serviciului de supraveghere de stat a sănătății publice.	-	5	7	12	-	12
4.	Bazele organizatorice și legislative în supravegherea epidemiologică a maladiilor.	-	2	4	6	-	6
5.	Total ore modul	4	14	18	36	-	36

Modul conex: IGIENA

1.	Siguranța și expertiza igienică a alimentelor; aprecierea igienică a alimentelor în baza rezultatelor expertizei igienice.	4	2	-	6	8	14
2.	Igiena produselor alimentare de origine animală; rolul produselor alimentare contaminate sau infestate în apariția unor boli infecțioase și helmintiaze la consumatori.	4	-	-	4	-	4
3.	Intoxicațiile alimentare; toxiinfecțiile și toxicozele alimentare, intoxicațiile alimentare mixte; rolul diferitor alimente în izbucnirea intoxicațiilor alimentare.	4	-	-	4	-	4
4.	Intoxicațiile alimentare nemicrobiene. Cercetarea și profilaxia intoxicațiilor alimentare.	4	-	-	4	-	4
5.	Igiena obiectivelor alimentare industriale de importanță epidemiologică sporită.	4	-	-	4	-	4
6.	Cercetarea și profilaxia intoxicațiilor alimentare.	-	2	-	2	8	10
7.	Igiena alimentației publice, blocurilor alimentare din spitale	-	-	2	2	8	10
8.	Igiena obiectivelor industriei laptelui, cărnii și peștelui.	-	-	2	2	8	10
9.	Igiena cofetăriei cu cremă și a obiectivelor de comerț cu produse alimentare.	-	-	2	2	8	10

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag. 12/65**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi-nare			
10.	Provocările globale în sănătatea ocupațională. Evaluarea riscurilor ocupaționale: concepte, principii, strategii.	4	-	-	-	-	4
11.	Serviciul de sănătate ocupațională în Republica Moldova în contextul noii politici OMS „Sanatatea 2020” și integrării în UE.	4	-	-	4	-	4
12.	Conceptul de promovare a sănătății la locul de muncă. Programele OMS pentru prevenirea riscurilor profesionale.	4	-	-	4	-	4
13.	Bolile profesionale și cele legate de profesiune. Patologia profesională infecțioasă.	4	-	-	4	-	4
14.	Sănătatea ocupațională a personalului instituțiilor medico-sanitare publice.	4	-	-	4	-	4
15.	Actualități și tendințe în sănătatea ocupațională în RM.	-	-	2	2	8	10
16.	Evaluarea riscului și supravegherea stării de sănătate în expunerea profesională la agenți patogeni infecțioși.	-	-	2	2	8	10
17.	Organizarea și efectuarea investigațiilor de laborator și instrumentale a mediului ocupațional.	-	-	2	2	8	10
18.	Activitatea de organizare și monitorizare a deservirii medicale a muncitorilor expuși condițiilor nocive și nefavorabile de muncă	-	4	-	4	8	10
19.	Studierea, evaluarea și pronosticarea stării de sănătate a muncitorilor după indicii morbidității prin ITM și celei profesionale.	-	4	-	4	8	10
	Colocvium	-	-	-	4	-	4
	Total ore modul	40	12	12	64	80	144

Modul conex: LABORATOR DE MICROBIOLOGIE

1.	Clasificarea și nomenclatura microorganismelor. Agenții cauzali a infecțiilor tradiționale, marcherii epidemiologici.	-	4	2	6	6	12
2.	Organizarea lucrului în laborator: structura, funcțiile, planificarea regimul antiepidemic, evaluarea indicilor cantitativi și calitativi.	-	6	-	6	6	12
3.	Antibioticorezistența, cauzele. Măsurile de prevenire a antibioticorezistenței.	2	8	2	12	8	20
4.	Examenle de laborator ce se efectuează în focarul epidemic la diferite grupe de boli infecțioase.	-	4	2	6	12	18
5.	Bacteriofagii. Natura lor. Aplicarea în practică.	-	6	-	6	2	8
6.	Preparatele imunologice utilizate în diagnostic și/sau profilaxie. Reguli de administrare a preparatelor imunologice.	-	8	2	10	12	22

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag. 13/65**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi-nare			
7.	Bacteriologia sanitară: importanța epidemiologică, principiile de bază a investigațiilor sanitaro-bacteriologice a produselor alimentare, apei, obiectelor mediului înconjurător.	2	8	2	12	12	24
8.	Clasificarea virusurilor. Particularitățile imunității antivirale. Metode contemporane de diagnostic ale infecțiilor virale.	-	6	2	8	-	8
9.	Aportul Epidemiologilor în prevenirea și răspândirea infecțiilor virale.	-	2	-	2	2	4
10.	Virusologia sanitară: metodele de indicare a virusurilor în obiectele mediului extern (apă potabilă, apă reziduală și alte).	-	4	-	4	12	16
Total ore modul		4	56	12	72	72	144

Modul conex: BOLI INFECȚIOASE LA ADULȚI (PRACTICA CLINICA)

1.	Locul și importanța bolilor infecțioase în patologia omului.	2	-	-	2	-	2
2.	Noțiuni despre "infecție", "proces infecțios", "boală infecțioasă". Imunopatologia bolilor infecțioase. Diagnosticul bolilor infecțioase.	2	-	-	2	-	2
3.	Bolile infecțioase cu poarta de intrare tractul respirator.	-	10	3	13	15	28
4.	Bolile infecțioase cu poarta de intrare tractul digestive.	-	10	3	13	15	28
5.	Hepatitele virale.	-	10	3	13	15	28
6.	Infecția cu HIV-SIDA.	-	10	3	13	15	28
7.	Bolile infecțioase cu poarta de intrare dominantă tegumentele și mucoasele.	-	5	3	8	7	15
8.	Infecții transmisibile sau sangvine.	-	5	3	8	5	13
Total ore modul		4	50	18	72	72	144

Modul conex: BOLI INFECȚIOASE LA COPII (PRACTICA CLINICA)

1.	Particularitățile clinice, epidemiologice și diagnosticul bolilor infecțioase la copii.	-	-	4	4	7	11
2.	Boli infecțioase aerogene la copii.	2	10	-	12	15	27
3.	Bolile infecțioase gastrointestinale acute la copii.	2	10	-	12	15	27
4.	Hepatitele virale acute la copii.	-	5	3	8	3	11
5.	Bolile infecțioase cu exantem la copii.	2	5	-	7	15	22
6.	Particularitățile epidemiologice, clinice și de diagnostic al maladiilor infecțioase cu afectarea sistemului nervos la copii.	-	2	3	5	5	10
7.	Total ore modul	6	32	10	48	60	108

Anul II**Modul de specialitate: BAZELE MEDICINEI PRIN DOVEZI**

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag. 14/65**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi-nare			
1.	Tipurile de studii epidemiologice și metodologia de realizare (descriptive sau analitice).	2	-	4	6	-	6
2.	Caracterizarea izbucnirii. Elaborarea definiției de caz și identificarea numărului de cazuri (studiu de caz). Epidemiologia descriptivă: parametri epidemiologici standard de timp, loc și persoane. Introducerea datelor în Epi Info.	2	4	4	10	-	10
3.	Elaborarea chestionarului și introducerea datelor. Aspectele etice în investigarea izbucnirilor.	2	5	-	7	-	7
4.	Parametri epidemiologici standard de timp (curba epidemică GIS), loc (distribuție geografică) și persoane (variabile). Pivot table. Calcularea ratei de contagiozitate. (studiu de caz)		7		7	-	7
5.	Măsurarea apariției maladiilor. Calcularea incidenței, prevalenței și ratelor de atac (studiu de caz)		7		7	-	7
6.	Formularea ipotezelor. Testarea ipotezelor. Studiile de cohortă și caz-control. Determinarea riscului și probabilității riscului (Odds Ratio).		5		5	-	5
7.	Măsurarea asociațiilor dintre Expunere și Rezultat. Tabele de contingență (2X2). Intervalele de încredere.		5	2	7	-	7
8.	Calcularea Indicatorilor Statistici (analiza univariată și stratificată).		5		5	-	5
9.	Doză-răspuns. Limitările studiilor. Investigarea evenimentelor de Sănătate Publică în Epi Info (studiu de caz + lucrul în grup)		7		7	-	7
10.	Elaborarea unui protocol al cercetării și a planului de analiză. Stiluri în scrierea cercetărilor științifice. (studiu de caz + lucrul în grup)	2	5		7	-	7
11.	Raportarea și prezentarea rezultatelor unui studiu.	2	-	2	4	-	4
	Total ore modul	10	50	12	72	-	72

Modul de specialitate: SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ A INFECȚIILOR ASOCIATE ASISTENȚEI MEDICALE ȘI REZISTENȚA ANTIMICROBIANĂ. DEZINFECȚIA, STERILIZAREA, DEZINSECȚIA ȘI DERATIZAREA.

1.	Supravegherea epidemiologică în dezinsecție, sterilizare, dezinsecție și deratizare.	2	15	20	37	20	57
----	--	---	----	----	----	----	----

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag. 15/65**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi-nare			
2.	Supravegherea epidemiologică în infecțiile asociate asistenței medicale.	2	88	36	126	114	240
3.	Problema antibioticorezistenței microbiene.	2	15	-	17	46	63
	Total ore modul	6	118	56	180	180	360

Modul de specialitate: SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ȘI CONTROLUL INFECȚIILOR DIGESTIVE

1.	Investigarea epidemiologică a izbucnirilor cauzate de consumul produselor alimentare. Principiile de elaborare a chestionarului.	2	16	18	36	36	72
2.	Metodologia de anchetare epidemiologică a focarului epidemic cu un singur caz și cazuri multiple/clastere.	-	16	16	32	36	68
3.	Particularitățile de anchetare a unei izbucniri alimentare; 10 pași de investigație a erupțiilor alimentare; aplicarea metodei analitice de studii (caz-martor).	2	16	22	40	36	76
4.	Total ore modul	4	48	56	108	108	216

Modul de specialitate: SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ȘI CONTROLUL INFECȚIILOR PREVENIBILE PRIN VACCINĂRI. IMUNOPROFILAXIA

1.	Supravegherea epidemiologică în infecțiile controlabile prin vaccinări	-	16	34	50	40	90
2.	Programul Național de Imunizări: structură, organizare, păstrarea vaccinurilor - lanțul frig, evaluarea eficienței.	-	18	4	22	36	58
3.	Procesul standardizat și sistematizat de supraveghere a evenimentelor adverse post-imunizare (EAPI) în Republica Moldova.	2	18	16	36	32	68
	Total ore modul	2	52	54	108	108	216

Modul de specialitate: SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ A GRIPEI ȘI A INFECȚIILOR RESPIRATORII VIRALE ACUTE

1.	Supravegherea epidemiologică în gripă și infecțiile virale acute.	2	8	10	20	54	74
2.	Diagnosticul virusologic în gripă și supravegherea circulației virusurilor gripale.	-	4	12	16	18	34
	Total ore modul	2	12	22	36	72	108

Modul de specialitate: SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ȘI CONTROLUL INFECȚIILOR HEMOTRANSMISIBILE (INFECȚIA CU HIV, HEPATITE VIRALE)

1.	Organizarea supravegherii epidemiologice în infecțiile hemotransmisibile.	-	36	18	54	72	126
2.	Supravegherea epidemiologică în hepatitele virale hemotransmisibile	-	36	-	36	18	54
3.	Supravegherea epidemiologică în infecția HIV	2	16	-	18	18	36
	Total ore modul	2	88	18	108	108	216

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag. 16/65**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
Modul de specialitate: EPIDEMIOLOGIA BOLILOR NETRANSMISIBILE							
1.	Elemente fundamentale ale epidemiologiei bolilor netransmisibile.	2	-	-	-	-	2
2.	Procesul epidemic în bolile netransmisibile.	2	16	4	22	30	52
3.	Supravegherea epidemiologică în bolile netransmisibile (cardiovasculare, tumorile maligne, diabetul zaharat, tulburările mintale și de comportament, traumatisme).	4	46	34	86	78	152
Total ore modul		8	62	38	108	108	216
Modul de specialitate: MANAGEMENTUL RISCURILOR ȘI URGENȚELOR ÎN SĂNĂTATE							
1.	Riscurile și urgențele de sănătate publică. Strategiile internaționale de reducere a riscurilor în dezastre. Sistemul Național de pregătire și răspuns în situații excepționale.	4	-	-	4	-	4
2.	Managementul riscurilor și urgențelor în sănătate.	-	20	6	26	36	62
3.	Comunicarea eficientă în sănătate publică pe perioada evenimentului.	4	22	20	46	36	82
Total ore modul		4	42	26	72	72	144
Modul conex: ECONOMIE, MANAGEMENT ȘI MARKETING ÎN SĂNĂTATEA PUBLICĂ							
1.	Tipologia sistemelor de sănătate. Elementele mecanismului financiar.	1	-	2	3	2	5
2.	Managementul performanței. Metode și tehnici de evaluare economică.	1	-	2	3	3	6
3.	Antreprenoriatul în medicină.	1	-	2	3	3	6
4.	Managementul timpului și a echipei.	1	-	2	3	3	6
5.	Managementul conflictului și a stresului.	1	-	2	3	2	5
6.	Marketingul social. Comunicarea de marketing în sănătatea publică.	1	-	2	3	5	8
Total ore la modul		6	-	12	18	18	36
Modul conex: MEDICINA BAZATĂ PE DOVEZI ÎN SĂNĂTATEA PUBLICĂ							
1.	Medicina bazată pe dovezi în (MBD): esența, importanța, avantaje și dezavantaje.	1	-	2	3	2	5
2.	Pașii medicinei bazate pe dovezi. Navigarea surselor bibliografice în căutarea de dovezi.	1	-	2	3	4	7
3.	Caracteristica generală a studiilor biomedicale primare: descriptive, observaționale și experimentale, și aplicarea lor în Sănătatea Publică. Etica cercetării medicale.	2	-	2	4	4	8
4.	Caracteristica generală a studiilor secundare și aplicarea lor în Sănătatea Publică. Evaluarea	1	-	3	4	4	8

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag. 17/65**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
	critică a validității și relevanței cercetărilor științifice.						
5.	Cerințe față de publicațiile științifice. Grila de evaluare critică a publicațiilor științifice medicale.	1	-	3	4	4	8
	Total ore modul	6	-	12	18	18	36

Anul III**Modul de specialitate: SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ A BOLILOR EXTREM DE CONTAGIOASE ȘI ZOOANTROPONOZE**

1.	Supravegherea epidemiologică în bolile extrem de periculoase și zoonoză	2	38	12	52	38	90
2.	Boli infecțioase ca amenințări globale: bioterorism; pandemii, febre hemoragice (Ebola).	2	14	4	20	34	54
	Total ore modul	4	52	16	72	72	144

Modul conex: SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ A INFECȚIILOR ASOCIATE ASISTENȚEI MEDICALE ȘI REZISTENȚA ANTIMICROBIANĂ

1.	Organizarea supravegherii epidemiologice în infecțiile asociate asistenței medicale.	2	30	10	42	100	142
2.	Principiile antibioticoprofilaxiei și antibioticoterapiei. Reducerea utilizării excesive și neraționale a antibioticoterapiei.	-	14	16	30	50	80
3.	Studii epidemiologice în cercetarea problemelor privind infecțiile asociate asistenței medicale.	2	24	12	38	-	38
4.	Monitorizarea și evaluarea calității și eficacității regimului sanitaro-antiepideemic.	2	36	12	50	50	100
	Total ore modul	6	104	50	160	200	360

Modul de specialitate: TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ȘI COMUNICĂRII ÎN SĂNĂTATEA PUBLICĂ

1.	Tehnologia informației și comunicării în sănătatea publică.	2	-	8	10	15	25
2.	Sistemul electronic de supraveghere.	-	14	-	14	10	24
3.	Gestionarea sistemului electronic.	-	8	4	12	15	27
4.	Evaluarea sistemelor electronice.	-	8	-	8	10	18
5.	Rapoartele statistice și dările de seamă în maladiile transmisibile.	2	16	2	20	14	34
6.	Noile tehnologii de comunicare.	2	6	-	8	8	16
	Total ore modul	6	52	14	72	72	144

Modul de specialitate: EPIDEMIOLOGIA BOLILOR NETRANSMISIBILE

1.	Introducere în epidemiologia bolilor netransmisibile. Procesul epidemic în bolile netransmisibile.	4	-	-	4	8	12
----	--	---	---	---	---	---	----

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag. 18/65**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi-nare			
2.	Organizarea supravegherii epidemiologice și controlul maladiilor netransmisibile.	2	-	2	4	10	14
3.	Supravegherea epidemiologică în bolile cardiovasculare	2	14	6	20	15	35
4.	Supravegherea epidemiologică în tumorile maligne	-	12	4	16	15	31
5.	Supravegherea epidemiologică în diabetul zaharat	-	12	4	16	15	31
6.	Supravegherea epidemiologică în tulburările mintale și de comportament	-	12	4	16	15	31
7.	Supravegherea epidemiologică în traumatisme	-	12	4	16	15	31
8.	Epidemiologia bolilor neinfecțioase la copil.	-	12	4	16	15	31
9.	Total ore modul	8	74	26	108	108	216
Modul de specialitate: MANAGEMENTUL RISCURILOR ȘI URGENȚELOR ÎN SĂNĂTATEA PUBLICĂ							
1.	Particularitățile epidemiologice în calamitățile cu caracter natural, tehnogen, biologic și social.	2	8	-	10	16	26
2.	Actele legislative și normative care reglementează pregătirea și răspunsul la urgențe de sănătate publică.	2	8	4	14	20	24
3.	Evaluarea și managementul riscului de sănătate publică.	2	24	4	30	40	70
4.	Epidemiologia în urgențele de sănătate publică.	2	16	8	26	24	50
5.	Total ore modul	8	56	16	80	100	180
Modul de specialitate: CONTROLUL DE STAT ÎN SĂNĂTATE (INSPECTORATUL)							
1.	Metodologia de realizare a controlului de stat asupra activității de întreprinzător.	2	36	22	60	72	132
2.	Planificarea controalelor în baza analizei riscurilor	-	18	12	30	27	57
3.	Efectuarea controalelor inopinate în baza analizei riscurilor.	-	18	12	30	27	57
4.	Identificarea soluției optime cu privire la petiții sau la informațiile privind încălcarea legislației.	-	18	12	30	27	57
5.	Elaborarea listelor de verificare și stabilirea cerințelor de reglementare care trebuie incluse în lista de verificare	-	18	12	30	27	57
6.	Total ore modul	2	108	70	180	180	360

C. DESCRIEREA DESFĂȘURATĂ A MODULELOR DE SPECIALITATE LA PROGRAMUL DE INSTRUIRE

Anul I

EPIDEMIOLOGIA GENERALĂ

- 1. ESENȚA FORMĂRII MORBIDITĂȚII ÎN MALADIILE INFECȚIOASE ȘI NEINFECȚIOASE.** Particularitățile procesului epidemic în maladiile infecțioase și neinfecțioase. Legitățile generale de formare (răspândire) a morbidității în populația umană, metodele și mijloacele de cercetare, prevenire și combatere. Factorii etiologici și sursele generatoare de agenți patogeni pentru sănătatea omului în maladiile infecțioase și neinfecțioase. Principalele categorii ale factorilor de risc pentru sănătate. Fenomenul cauză–efect. Nivelurile și structura ierarhică a procesului epidemic. Teoria autoreglării procesului epidemic. Transformările fazice în autoreglarea sistemelor biologice. Acțiunea factorilor exogeni în autoreglarea procesului epidemic. Capacitatea de acumulare a cunoștințelor teoretice cu privire la epidemiologia, prevenirea și controlul bolilor infecțioase și neinfecțioase de diverse etiologii. Boli infecțioase emergente și reemergente. Cunoașterea particularităților epidemiologice privind unele boli infecțioase în situații particulare, sau a bolilor infecțioase ca amenințări globale. Clasificarea măsurilor de profilaxie.
- 2. SITUAȚIA EPIDEMIOGENĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA ȘI ÎN LUME.** Importanța cunoașterii situației epidemiologice la zi în țară și lume. Succesele omenirii în ultimii 100 de ani în lupta cu bolile infecțioase. Bolile infecțioase emergente și reemergente. Factorii ce favorizează apariția și creșterea numărului de boli emergente și reemergente. Infecțiile noi înregistrate în lume. Situația epidemiologică în lume. Situația epidemiologică în Republica Moldova. Consolidarea metodelor de supraveghere internațională a bolilor transmisibile. Consolidarea rețelelor internaționale de prevenire și supraveghere a bolilor infecțioase.
- 3. ORGANIZAREA SERVICIULUI DE SĂNĂTATE PUBLICĂ. AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SĂNĂTATE PUBLICĂ.** Serviciul Sanitaro-Epidemiologic de Stat. Scurt istoric. Organizarea supravegherii de stat a sănătății publice, cerințele generale de sănătate publică, modul de organizare a sistemului de supraveghere de stat a sănătății publice. Organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Sănătate Publică. Organigrama, regulamentele instituționale. Supravegherea și evaluarea sănătății populației, cu stabilirea priorităților de sănătate publică.
- 4. SISTEMUL DE MĂSURI PROFILACTICE ȘI ANTIEPIDEMICE ÎN LUPTA CU MALADIILE INFECȚIOASE. EVALUAREA CALITĂȚII, EFICACITĂȚII ȘI EFICIENȚEI.** Dirijarea în sistemul de asistență antiepidemică și rolul ei în supravegherea sănătății publice. Particularitățile dirijării și planificării măsurilor de profilaxie și antiepidemice în diferite grupe de boli infecțioase. Sistemul de măsuri profilactice și antiepidemice – măsuri îndreptate spre neutralizarea sursei de agenți patogeni, măsuri îndreptate spre neutralizarea mecanismului de transmitere, măsuri îndreptate spre formarea imunității specifice a populației (imunoprofilaxia). Principiile de planificare a măsurilor de profilaxie și antiepidemice, tipurile de planificare. Eficientizarea dirijării și planificării măsurilor de profilaxie și antiepidemice. Discutarea planului de activitate al CSP și al secțiilor de profil în epidemiologia infecțiilor digestive, respiratorii, zooantroponoze ș.a.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 20/65

- 5. ANCHETAREA EPIDEMIOLOGICĂ.** Anchetarea epidemiologică: noțiuni, scopul, cerințe. Noțiunea de anchetă epidemiologică a focarului: metodologie, sarcini, etape. Anchetarea epidemiologică a focarului epidemic de boală infecțioasă cu cazuri unice. Anchetarea epidemiologică a focarelor epidemice cu cazuri multiple (erupții). Anchetarea epidemiologică (cercetare, studii) pe bază de chestionar. Formularea diagnosticului epidemiologic și recomandarea măsurilor de localizare și lichidare a focarului. Supravegherea focarului. Întocmirea formularelor medicale și a documentației.
- 6. SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ LA NIVEL LOCAL, NAȚIONAL, REGIONAL ȘI INTERNAȚIONAL. PRINCIPIILE TEORETICE ȘI PRACTICE. SISTEMUL DE FUNCȚIONARE LA NIVEL NAȚIONAL.** Supravegherea epidemiologică: istoric, noțiune, aspecte teoretice. Principiile și formele de supraveghere epidemiologică. Structura organizatorică a sistemului de supraveghere epidemiologică. Sarcinile supravegherii epidemiologice. Funcțiile supravegherii epidemiologice la diferite niveluri ierarhice. Sisteme de supraveghere epidemiologică. Gestionarea datelor culese prin sistemul de supraveghere. Evaluarea sistemelor de supraveghere. Exigențele față de sistemul de supraveghere epidemiologică. Caracteristicile sistemului de supraveghere epidemiologică. Criteriile de evaluare a funcționării sistemului de supraveghere epidemiologică. Recunoașterea necesității de a reconfigura un nou sistem de supraveghere. Utilizarea supravegherii bazate pe evenimente pentru detectarea amenințărilor asupra sănătății. Legislația privind supravegherea și raportarea bolilor infecțioase/neinfecțioase la nivel național, și mondial (Regulamentul Sanitar Internațional).
- 7. DIAGNOSTICUL EPIDEMIOLOGIC CA ELEMENT DE BAZĂ ÎN REALIZAREA EFICIENTĂ A SUPRAVEGHERII EPIDEMIOLOGICE.** Diagnosticul epidemiologic – noțiune, etapele stabilirii diagnosticului epidemiologic, asigurarea informațională. Informația epidemiologică privitor la componenta biologică și socioecologică. Analiza epidemiologică. Formularea diagnosticului epidemiologic și a prognosticului dezvoltării procesului epidemic. Determinarea problemelor prioritare. Elaborarea planului de măsuri profilactice și antiepidemice.
- 8. SEMNIFICAȚIA EPIDEMIOLOGICĂ, SOCIALĂ ȘI ECONOMICĂ ALE MALADIILOR.** Pagubele economice cauzate de maladiile infecțioase, inclusiv de cele asociate cu asistența medicală. Semnificația epidemiologică a maladiilor. Semnificația socială a maladiilor. Semnificația economică a maladiilor. Indicatorii și criteriile de evaluare. Criteriile de evaluare a infecțiilor asociate cu asistența medicală. Eficacitatea medicală, socială și economică. Tipurile de cheltuieli asociate cu sănătatea. Eficiența programelor de sănătate.
- 9. ROLUL ȘI FUNCȚIILE MEDICULUI EPIDEMIOLOG ÎN SISTEMUL DE SĂNĂTATE PUBLICĂ.** Rolul și funcțiile medicului epidemiolog. Activitatea organizatorică și metodică. Activitatea de supraveghere și control. Obligațiile medicului epidemiolog. Bioetica în activitatea epidemiologului. Medicul epidemiolog este implicat în: realizarea supravegherii epidemiologice a sănătății publice la diferite nivele; determinarea direcțiilor prioritare de supraveghere epidemiologică a sănătății publice; evaluarea și prognosticarea situației epidemiogene privitor la maladiile infecțioase și neinfecțioase în teritoriul deservit; efectuarea anchetei focarelor epidemice cu cazuri unice și multiple, cu elaborarea complexului adecvat de măsuri antiepidemice; realizarea diagnosticului epidemiologic în bolile transmisibile și netransmisibile, cu elaborarea programului de măsuri profilactice și antiepidemice; organizarea, realizarea și aprecierea calității, eficacității și

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 21/65

eficienței măsurilor profilactice și antiepidemice; evaluarea operativă a situației epidemiologice în teritoriu și justificarea măsurilor de intervenție pentru prevenirea și combaterea maladiilor; evaluarea riscurilor pentru sănătatea publică și aplicarea concepțiilor și principiilor epidemiologice în caz de apariție sau pericol de răspândire a bolilor extrem de periculoase și convenționale, precum și în situații excepționale (calamități, bioterorism, etc.).

- 10. BIOETICA ȘI DEONTOLOGIA ÎN ACTIVITATEA EPIDEMIOLOGULUI.** Noțiunea de bioetică în medicină, inclusiv în epidemiologie. Calitățile morale și profesionale ale medicului epidemiolog. Principiile deontologice în activitatea medicului epidemiolog. Aspectele bioetice ale imunizărilor colective. Aspectele bioetice ale activităților de investigație, cercetare, supraveghere epidemiologică și control. Principalele virtuți în activitatea epidemiologului, care asigură decizii corecte. Obligațiile față de subiecți, societate, colegi.

SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ȘI CONTROLUL INFECȚIILOR DIGESTIVE

- 1. SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ÎN INFECȚIILE DIGESTIVE.** Situația epidemiogenă la zi prin infecții digestive. Impactul socioeconomic. Particularitățile epidemiologice ale infecțiilor digestive. Factorii favorizanți în răspândirea infecțiilor digestive. Măsurile de control în infecțiile digestive – profilactice și antiepidemice. Direcțiile principale de supraveghere epidemiologică în infecțiile digestive. Monitorizarea circulației agenților cauzali în obiectele de mediu. Rolul investigațiilor de laborator în diagnosticarea și supravegherea epidemiologică a infecțiilor digestive. Gestionarea datelor culese prin sistemul de supraveghere epidemiologică a infecțiilor digestive. Analiza descriptivă a datelor de supraveghere epidemiologică în infecțiile digestive. Rolul educației igienice și al formării comportamentului igienic în profilaxia infecțiilor digestive.

Stabilirea diagnosticului epidemiologic și aprecierea situației epidemiogene din ultimii ani în diferite forme nosologice ale infecțiilor digestive în baza analizei epidemiologice retrospective. Efectuarea analizei epidemiologice operative: anchetarea focarelor epidemice de infecții digestive, evaluarea informației privitor la morbiditate, evaluarea măsurilor efectuate. Planificarea măsurilor profilactice și antiepidemice în infecțiile digestive. Aplicarea actelor normative și legislative în supravegherea epidemiologică și controlul infecțiilor digestive.

- 2. BOLI INFECȚIOASE CU TRANSMITERE FECAL-ORALĂ DE ORIGINE BACTERIANĂ (HOLERA, SHIGELLOZE, SALMONELOZE, DIAREILE CU *E. COLI*, *YERSINIA*, *CAMPYLOBACTER*, BOTULISM).** Maladii digestive de origine bacteriană - particularitățile epidemiologice generale, situația epidemiologică la zi prin infecții digestive de etiologie bacteriană. Impactul socioeconomic. Factorii favorizanți în răspândirea infecțiilor digestive. Măsurile de control în infecțiile digestive – profilactice și antiepidemice. Rolul educației igienice și al formării comportamentului igienic în profilaxia infecțiilor digestive de origine bacteriană.
- 3. BOLI INFECȚIOASE CU TRANSMITERE FECAL-ORALĂ DE ETIOLOGIE VIRALĂ (ENTEROVIROZE, INFECȚIA CU ROTAVIRUS, HEPATITA VIRALĂ A ȘI E).** Infecțiile enterovirale - particularitățile epidemiologice generale ale infecțiilor enterovirale (HVA, HVE,

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 22/65

infecția rotavirală, norovirus, enterovirozele, șa). Organizarea și conținutul măsurilor profilactice și antiepidemice în infecțiile digestive de etiologie virală. Efectuarea anchetei focarelor epidemic cu cazuri unice și multiple de infecții digestive cu etiologie virală, elaborarea complexului de măsuri antiepidemice necesare. Specificul supravegherii epidemiologice în infecțiile digestive de etiologie virală.

- 4. INVESTIGAREA EPIDEMIOLOGICĂ A IZBUCNIRILOR CAUZATE DE CONSUMUL PRODUSELOR ALIMENTARE ȘI APĂ NESIGURE.** Particularitățile de investigare și răspuns la izbucniri cauzate de consumul produselor alimentare și apă nesigure. Abordările contemporane și actualitatea investigării și răspunsului la izbucniri. Atribuțiile de bază ale specialiștilor Centrelor de sănătate publică în investigarea și răspunsul la izbucniri. Planificarea măsurilor pentru asigurarea gradului de pregătire și inițierea investigației epidemiologice a izbucnirii. Supravegherea în vederea depistării izbucnirii. Investigarea izbucnirilor determinate de consumul produselor alimentare și apă nesigură. Particularitățile bolilor cauzate de consumul produselor alimentare și apă nesigure (agenții cauzali, criteriile epidemiologice, clinice și de laborator).
- 5. IMPLEMENTAREA MĂSURILOR DE CONTROL ÎN IZBUCNIRI EPIDEMICE DIGESTIVE.** Aplicarea programului Epi Info în investigarea evenimentelor de Sănătate Publică în. Efectuarea studiilor suplimentare de mediu și de laborator. Rolul laboratorului. Implementarea măsurilor de control a sursei, transmiterii, lichidarea izbucnirii. Implementarea măsurilor de control a sursei, transmiterii, lichidarea izbucnirii. Comunicarea rezultatelor și elaborarea raportului final cu privire la izbucnire.

SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ȘI CONTROLUL INFECȚIILOR PREVENIBILE PRIN VACCINĂRI. IMUNOPROFILAXIA

- 1. SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ÎN IMUNOPROFILAXIE.** Imunoprofilaxia - măsură principală de prevenire și combatere a infecțiilor aerogene, specificul supravegherii epidemiologice. Supravegherea imunoprofilaxiei în diferite grupe de infecții și forme nosologice. Mijloacele și metodele de utilizare. Indicațiile și contraindicațiile. Calendarul de vaccinare. Imunoprofilaxia efectuată după indicații epidemiologice. Organizarea și efectuarea vaccinărilor în cadrul instituțiilor medico sanitare primare. Planificarea vaccinării. Evaluarea eficacității și calității imunoprofilaxiei. Rolul pături imune a populației în reglarea procesului epidemic. Darea de seamă, formulare utilizate. Organizarea imunoprofilaxiei. Principii. Vaccinuri și anatoxine, serurile imune și imunoglobulinele. Organizarea și administrarea vaccinurilor. Principii. Contraindicații la vaccinare: temporare, absolute, false. Reacții adverse postvaccinale: obișnuite și indezirabile. Calendarul de imunizări aplicat în Republica Moldova. Planificarea vaccinărilor. Principiile de bază. Evaluarea eficacității vaccinurilor și vaccinoprofilaxiei.
- 2. SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ÎN INFECȚIILE RESPIRATORII.** Situația epidemiogenă la zi prin infecții respiratorii. Particularitățile epidemiologice ale infecțiilor respiratorii. Evoluția infecțiilor respiratorii în perioada vaccinală. Factorii favorizanți în răspândirea infecțiilor respiratorii. Măsurile de control în infecțiile respiratorii – profilactice și antiepidemice. Rolul imunoprofilaxiei în prevenirea și combaterea infecțiilor respiratorii. Direcțiile principale de

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 23/65

supraveghere epidemiologică în infecțiile respiratorii. Rolul investigațiilor de laborator în diagnosticarea și supravegherea epidemiologică a infecțiilor respiratorii. Organizarea și efectuarea măsurilor de prevenire și antiepidemice în focare epidemice de boli infecțioase respiratorii.

SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ A GRIPEI ȘI A INFECȚIILOR RESPIRATORII VIRALE ACUTE

- 1. SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ A GRIPEI ȘI INFECȚIILOR RESPIRATORII VIRALE ACUTE.** Particularitățile supravegherii epidemiologice și virusologice a gripei, IRVA și SARI, standarde recomandate de OMS. Răspândirea geografică, intensitatea și tendința procesului epidemic, virusurile gripale dominante/codominante, impactul asupra sistemului de sănătate.
- 2. SUPRAVEGHEREA CIRCULAȚIEI VIRUSURILOR GRIPALE.** Sistemul de supraveghere de rutină și sistemul sentinelă de supraveghere a Gripei, IRVA și SARI. Datele despre gripă/ILI, infecții respiratorii virale acute, infecții respiratorii acute severe, conform standardelor internaționale: răspândirea geografică, intensitatea și tendința procesului epidemic, dominanța/ codominanța tipurilor/subtipurilor de virusuri gripale, impactul asupra serviciilor de sănătate. Selecția tulpinilor vaccinale sezoniere (anuale), detecția precoce a tulpinilor cu potențial epidemic și pandemic și identificarea modificărilor genetice cu implicații în rezistența la antivirale și virulența virusurilor gripale. Diagnosticul de laborator: ILI / ARI / SARI (probe pentru diagnostic, mod de recoltare, PCR, RT-PCR, rRT-PCR, perioada optimă de recoltare a probelor).

SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ A PARAZITOEZELOR

- 1. SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ÎN BOLILE DETERMINATE DE PROTOZOARE: MALARIE, AMOEBIAZĂ, GIARDIOZĂ, CRIPTOSPORIOIDAZĂ, LEISHMANIOZE, TOXOPLASMOZĂ.** Actualitatea și semnificația epidemiologică și social-economică a diferitor protozooze pentru Republica Moldova. Particularitățile biologice și ecologice ale agenților patogeni în diferite protozooze. Particularitățile epidemiologice în diferite protozooze. Organizarea și conținutul supravegherii epidemiologice în diverse protozooze: organizarea, conținutul și realizarea supravegherii epidemiologice în malarie; rolul cadrelor medicale și al laboratorului clinic în diagnosticarea precoce a malariei; organizarea și realizarea supravegherii epidemiologice în alte protozooze (amoebiază, giardioză, criptosporioidoză, leishmanioze, toxoplasmoză). Planificarea măsurilor de profilaxie și combatere în diverse protozooze. Rolul conștientizării populației în prevenirea și combaterea protozoozelor.
- 2. SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ÎN HELMINTIAZE: GEOHELMINTIAZE, HELMINTIAZE DE CONTACT, BIOHELMINTIAZE.** Actualitatea și semnificația epidemiologică și social-economică a helmintiazelor în Republica Moldova. Particularitățile biologice și ecologice ale agenților patogeni în helmintiaze. Particularitățile epidemiologice ale helmintiazelor. Clasificarea epidemiologică a helmintiazelor. Organizarea și conținutul supravegherii epidemiologice în helmintiaze: geohelmintiaze (ascaridoza, trichocefaloza, anchilostomidoza); helmintiaze contagioase (enterobioza, himenolepidoza); biohelmintiaze

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 24/65

(teniarioza, tenioza, trichineloză, echinococoza, difilobotrioza, opistorcoza). Planificarea măsurilor de profilaxie și combatere a focarelor de helmintiaze. Rolul conștientizării populației în prevenirea și combaterea helmintiazelor.

SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ȘI CONTROLUL INFECȚIILOR HEMOTRANSMISIBILE (INFECȚIA CU HIV, HEPATITE VIRALE)

- 1. PARTICULARITĂȚILE GENERALE ALE INFECȚIILOR SANGVINE.** Epidemiologia infecțiilor sanvine, mecanismul și căile de transmitere. Semnificațiile epidemiologică, medicală și socioeconomică. Clasificarea infecțiilor hemotransmisibile. Particularitățile etiologice și epidemiologice ale infecțiilor hemotransmisibile. Factorii de risc și favorizanți în infecțiile hemotransmisibile. Măsurile de prevenire și control în infecțiile hemotransmisibile.
- 2. SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ÎN INFECȚII HEMOTRANSMISIBILE.** Actualitatea problemei infecțiilor hemotransmisibile. Semnificațiile epidemiologică, medicală și socioeconomică. Specificul supravegherii epidemiologice în infecțiile hemotransmisibile. Programele teritoriale de supraveghere și control în hepatitele virale hemotransmisibile și în infecția cu HIV.
- 3. SCREENING-UL INFECȚIILOR HEMOTRANSMISIBILE.** Rolul *screening*-ului epidemiologic în supravegherea epidemiologică a infecțiilor hemotransmisibile. *Screening*-ul epidemiologic în scopul depistării nivelului de afectare prin hepatite virale hemotransmisibile în diferite contingente de risc. *Screening*-ul epidemiologic în scopul depistării persoanelor infectate cu HIV și determinării nivelului de afectare a populației prin infecția SIDA. Teste de diagnosticare și *screening* în infecția cu HIV.

EDUCAȚIA/PROMOVAREA SĂNĂTĂȚII

- 1. PROMOVAREA SĂNĂTĂȚII ȘI EDUCAȚIA PENTRU SĂNĂTATE ÎN SERVICIUL DE SUPRAVEGHERE DE STAT A SĂNĂTĂȚII PUBLICE.** Locul și rolul promovării Sănătății și educației pentru Sănătate în prevenirea bolilor contagioase. Organizarea activității în domeniul promovării Sănătății și educației pentru Sănătate. Funcțiile personalului din CSP (ANSP) în organizarea promovării Sănătății și educației pentru Sănătate. Supravegherea epidemiologică și diagnosticul epidemiologic în bolile contagioase – baza activităților în promovarea Sănătății și educația pentru Sănătate. Analiza activității în promovarea Sănătății și educației pentru Sănătate. Indicii de activitate cantitativi și calitativi în activitatea de promovare a Sănătății și educației pentru Sănătate. Alcătuirea raportului de activitate în domeniul promovării Sănătății și educației pentru Sănătate.
- 2. PRINCIPII ORGANIZATORICE PRIVIND ACTIVITĂȚILE DE PROMOVARE A SĂNĂTĂȚII ȘI EDUCAȚIE PENTRU SĂNĂTATE ÎN PREVENIREA MALADIILOR TRANSMISIBILE.** Actualitatea domeniului de promovare a Sănătății și educației pentru Sănătate. Scopul și obiectivele promovării Sănătății și educației pentru Sănătate. Organizarea activității în domeniul promovării Sănătății și educației pentru Sănătate. Funcțiile ANSP în organizarea

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 25/65

promovării Sănătății și educației pentru Sănătate. Planificarea activităților în domeniul promovării Sănătății și educației pentru Sănătate. Finanțarea activităților de promovare a Sănătății și a educației pentru Sănătate. Elaborarea indicilor de activitate în domeniul promovării Sănătății și educației pentru Sănătate. Metodologia evaluării activităților în promovarea Sănătății și educației pentru Sănătate. Coordonarea activităților în domeniul promovării Sănătății și educației pentru Sănătate.

- 3. INSTRUIREA CONTINGENTELOR DE RISC ÎN EPIDEMIOLOGIA MALADIILOR CONTAGIOASE.** Scopul instruirii contingentelor de risc în epidemiologia maladiilor contagioase. Conținutul programelor de instruire. Modul de organizare a instruirii. Formele de instruire a contingentelor de risc în epidemiologia maladiilor contagioase. Prezentarea materialului de instruire de către medicul epidemiolog. Evaluarea rezultatelor instruirii. Modul de planificare a instruirii contingentelor de risc în epidemiologia maladiilor contagioase. Materialele instructiv-metodice în organizarea și desfășurarea instruirii.

BAZELE LEGISTAȚIEI ÎN DOMENIUL SUPRAVEGHERII DE STAT A SĂNĂȚĂȚII PUBLICE

- 1. SISTEMUL STATAL AL OCROTIRII SĂNĂȚĂȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA.** Principiile sistemului statal al ocrotirii sănătății din Republica Moldova. Structura organizatorică juridică. Actele constituționale, legislative și normative din domeniul ocrotirii sănătății, inclusiv în supravegherea de stat a sănătății publice.
- 2. SISTEMUL STATAL AL OCROTIRII SĂNĂȚĂȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA. RĂSPUNDEREA JURIDICĂ.** Drepturile constituționale la sănătate. Principiile sistemului statal al ocrotirii sănătății din Republica Moldova. Structura organizatorică juridică a sistemului ocrotirii sănătății. Actele legislative și normative din domeniul ocrotirii sănătății, inclusiv în supravegherea de stat a sănătății publice. Principiile răspunderii juridice. Răspunderea disciplinară. Contravenția. Răspunderea contravențională. Răspunderea penală. Serviciul juridic al instituției.
- 3. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE SPECIALIȘTILOR SERVICIULUI DE SUPRAVEGHERE DE STAT A SĂNĂȚĂȚII PUBLICE.** Drepturile conducătorilor Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice de diferit nivel. Drepturile personalului autorizat cu drept de control de stat în sănătatea publică. Obligațiile specialiștilor Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice. Răspunderea pentru încălcarea legislației sanitare. Statutul juridic al factorilor de decizie și al specialiștilor din cadrul Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice.
- 4. BAZELE ORGANIZATORICE ȘI LEGISLATIVE ÎN SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ A MALADIILOR.** Legislația în domeniul supravegherii de stat a sănătății publice. Sistemul statal al ocrotirii sănătății din Republica Moldova Răspunderea juridică. Răspunderea disciplinară. Contravenția. Răspunderea contravențională. Răspunderea penală. Drepturile și obligațiile specialiștilor Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice. Obligațiile specialiștilor Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice.

Anul II

BAZELE MEDICINEI PRIN DOVEZI

- 1. TIPURILE DE STUDII EPIDEMIOLOGICE ȘI METODOLOGIA DE REALIZARE (DESCRIPTIVE SAU ANALITICE).** Clasificarea studiilor în cercetarea epidemiologică. Studiile observaționale: descriptive (individuale, populaționale), analitice (ecologice), caz-martor (de cohortă). Studiile experimentale: controlate (randomizate, de teren), necontrolate, naturale. Studiile epidemiologice transversale. Studiile epidemiologice longitudinale: retrospective, prospective. Metaanaliza. Analiza epidemiologică clasică. *Screening*-ul. Metode de eșantionare a datelor. Erorile posibile în studiile epidemiologice. Estimarea parametrilor prin intervale de încredere. Dimensiunea minimă a eșantionului de studiu. Corelația și regresia liniară. Programe de calculator pentru analiza statistică a datelor (Microsoft Excel, SPSS, Epi Info).
- 2. CARACTERIZAREA IZBUCNIRII. ELABORAREA DEFINIȚIEI DE CAZ ȘI IDENTIFICAREA NUMĂRULUI DE CAZURI (STUDIU DE CAZ). EPIDEMIOLOGIA DESCRIPTIVĂ. INTRODUCEREA DATELOR ÎN EPI INFO.** Importanța investigării unei izbucniri. Importanța elaborării definiției de caz și identificarea numărului de cazuri (studiu de caz). Cele 10 etape de investigare a unei izbucniri. Epidemiologia descriptivă: parametrii epidemiologici standard de timp, loc și persoane. Importanța bazei de date. Introducerea datelor în programul Epi Info.
- 3. ELABORAREA CHESTIONARULUI ȘI INTRODUCEREA DATELOR. ASPECTELE ETICE ÎN INVESTIGAREA IZBUCNIRILOR.** Principii de elaborare și testare a chestionarului. Introducerea datelor în chestionar. Probleme etice generale ale cercetării. Principiile și condițiile generale etice, aplicabile cercetării izbucnirilor. Codul General de Etică în Cercetarea Științifică.
- 4. PARAMETRII EPIDEMIOLOGICI STANDARD DE TIMP (CURBA EPIDEMICĂ GIS), LOC (DISTRIBUȚIE GEOGRAFICĂ) ȘI PERSOANE (VARIABLE). PIVOT TABLE. CALCULAREA RATEI DE CONTAGIOZITATE. (STUDIU DE CAZ).** Caracterizarea izbucnirii: parametrii epidemiologici standard de timp (curba epidemică), loc (distribuție geografică) și persoane (variabile), curba epidemică GIS (Geographic Information Systems) (studiu de caz). Determinarea ratei de contagiozitate. Investigarea evenimentelor de Sănătate Publică în Excel (Pivot table) / Epi Info (studiu de caz).
- 5. MĂSURAREA APARIȚIEI MALADIILOR. CALCULAREA INCIDENȚEI, PREVALENȚEI ȘI RATELOR DE ATAC (STUDIU DE CAZ).** Starea de sănătate: surse oficiale - naționale și internaționale - accesibile de informare științifică și de date de bază în sănătatea publică. Măsurarea apariției maladiilor. Calcularea incidenței, prevalenței și ratelor de atac.
- 6. FORMULAREA IPOTEZELOR. TESTAREA IPOTEZELOR. STUDIILE DE COHORTĂ ȘI CAZ-CONTROL. DETERMINAREA RISCULUI ȘI PROBABILITĂȚII RISCULUI (ODDS RATIO).** Noțiunea de ipoteză, utilizarea și testarea ipotezelor. Particularitățile studiilor de

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 27/65

cohortă și caz-control, avantaje și dezavantaje. Calcularea diverselor riscuri (OR, RR, RA, etc) în diferite circumstanțe epidemiologice.

- 7. MĂSURAREA ASOCIAȚIILOR DINTRE EXPUNERE ȘI REZULTAT. TABELE DE CONTINGENȚĂ (2X2). INTERVALELE DE ÎNCREDERE.** Variabilele de cercetat (expunere și rezultat). Expunerea - factor incriminat a fi responsabil de un anumit rezultat. Rezultat - orice efect considerat a fi datorat unei expuneri.
- 8. CALCULAREA INDICATORILOR STATISTICI (ANALIZA UNIVARIATĂ ȘI STRATIFICATĂ).** Indicatorii statistici - expresia numerică a unor fenomene, procese, activități sau categorii economice și sociale, definite în timp, spațiu și structură organizatorică. Tipurile și funcțiile indicatorilor statistici. Valorile absolute, relative și medii. Utilizarea analizei stratificate, pentru cercetarea rolului unui factor de risc în apariția unui efect, în timp ce se ține cealaltă variabilă constantă. Analiza unei singure variabile – univariate.
- 9. DOZĂ-RĂSPUNS. LIMITĂRILE STUDIILOR. INVESTIGAREA EVENIMENTELOR DE SĂNĂTATE PUBLICĂ ÎN EPI INFO (STUDIUL DE CAZ + LUCRUL ÎN GRUP).** Rezultatele testelor statistice se evaluează în raport cu relația doză-răspuns. Evaluarea tipurilor de erori într-un studiu științific. Evaluarea erorilor proiectării studiului, tipurile de erori la etapa culegerii datelor, la etapa de prelucrare și analiză a datelor statistice. Epi Info -un set de programe ce permit culegerea și manevrarea datelor în formate de tip chestionar, precum și organizarea studiilor epidemiologice și prelucrarea rezultatelor științifice.
- 10. ELABORAREA UNUI PROTOCOL AL CERCETĂRII ȘI A PLANULUI DE ANALIZĂ. STILURI ÎN SCRIEREA CERCETĂRIILOR ȘTIINȚIFICE. (STUDIUL DE CAZ + LUCRUL ÎN GRUP).** Protocolul de cercetare: descrierea studiului, scopului cercetării, condițiile privind includerea subiecților în studiu, orarul testelor, metodele și tratamentele, dozajele, perioada pe care se desfășoară studiul și metode de raportare. Scrierea unui protocol de studiu, folosind tehnici de investigare în concordanță cu problema de sănătate publică respectivă. Stilul de redactare științifică a lucrărilor științifice - clar, precis, concis.
- 11. RAPORTAREA ȘI PREZENTAREA REZULTATELOR UNUI STUDIU.** Alcatuirea unui plan de recomandari de intervenții bazate pe dovezi ca răspuns la rezultatele studiilor epidemiologice. Modelarea și pronosticarea situațiilor epidemiogene ca rezultat al realizării unui studiu epidemiologic. Aplicarea metodelor de statistică descriptivă și analitică în prelucrarea datelor dintr-un studiu cu ajutorul calculatorului. Interpretarea rezultatelor prelucrărilor statistice realizate cu programe statistice (Microsoft Excel, SPSS) și redactarea concluziilor. Utilizarea programelor computerizate pentru scrierea, editarea și crearea de prezentări ale rezultatelor la evenimente științifice.

SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ A INFECȚIILOR ASOCIATE ASISTENȚEI MEDICALE ȘI REZISTENȚA ANTIMICROBIANĂ. DEZINFECȚIA, STERILIZAREA, DEZINSECȚIA ȘI DERATIZAREA.

- 1. SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ÎN DEZINFECȚIE, STERILIZARE, DEZINSECȚIE ȘI DERATIZARE.** Importanța dezinfecției, sterilizării, dezinsecției și deratizării în sistemul de măsuri antiepidemice și rolul medicului epidemiolog în organizarea și efectuarea lor. Metodele de dezinfecție, sterilizare, dezinsecție și deratizare. Rolul dezinfecției profilactice și de focar în prevenirea bolilor infecțioase. Particularitățile dezinfecției curente și terminale în focarele epidemice la diferite grupe de boli infecțioase (digestive, respiratorii, sanguine, ale tegumentelor și mucoaselor, convenționale). Organizarea dezinsecției profilactice și a dezinfecției în focarele epidemice. Rolul sterilizării în prevenirea maladiilor infecțioase. Metodele și mijloacele de sterilizare. Organizarea sterilizării în instituțiile medicale de divers profil. Metodele de evaluare a eficacității dezinfecției, sterilizării, dezinsecției și deratizării, rolul medicului epidemiolog în efectuarea lor. Specificul supravegherii epidemiologice în organizarea și realizarea dezinfecției, sterilizării, dezinsecției și deratizării. Importanța bazei informaționale privind circuitul produselor dezinfectante, mijloacelor și metodelor de utilizare. Actele normative și metodologice privind asigurarea eficientă și inofensivă a circuitului și utilizării produselor dezinfectante. Importanța studierii apariției și dezvoltării rezistenței microorganismelor la dezinfectante. Supravegherea termenilor de realizare a dezinfectării în dependență de termenele de viabilitate a microorganismelor în mediul ambiant și de termenele de acțiune a preparatelor dezinfectante. Termenele de valabilitate a articolelor sterile. Secția de sterilizare centralizată. Organizarea sterilizării. Controlul sterilizării. Dezinsecția și deratizarea: date generale, mijloace și metode de realizare, evaluarea eficacității. Organizarea dezinsecției. Serviciul entomologic. Supravegherea epidemiologică și controlul dezinsecției. Organizarea deratizării. Principii de planificare a măsurilor de deratizare.
- 2. SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ÎN INFECȚIILE ASOCIATE ASISTENȚEI MEDICALE.** Infecții Asociate Asistenței Medicale (IAAM): generalități, definiții, legislație. Actualitatea problemei. Semnificațiile epidemiologică, medicală și socioeconomică. Clasificarea infecțiilor nosocomiale. Structura nosologică. Particularitățile epidemiologice ale infecțiilor nosocomiale clasice. Particularitățile epidemiologice ale infecțiilor nosocomiale septico-purulente. Particularitățile epidemiologice ale infecțiilor nosocomiale în funcție de tipul instituției medicale: maternități, staționare chirurgicale, de reabilitare și terapie intensivă, terapeutice și de boli infecțioase, centrele medicilor de familie, cabinete stomatologice, ginecologice, laboratoare etc. Măsurile de dezinfecție în IMSP și private ca parte componentă a regimului sanitaro-antiepidemic. Particularitățile etiologice ale infecțiilor septico-purulente. Factorii de risc în infecțiile nosocomiale. Măsurile de control în infecțiile nosocomiale (precauții universale; dezinfecția; sterilizarea; tehnica alcătuirii procedurilor; tehnica programelor de training și educație a personalului). Supravegherea epidemiologică în infecțiile nosocomiale în funcție de profilul staționarului medical. Atribuțiile medicului epidemiolog de spital în supravegherea epidemiologică a infecțiilor nosocomiale. Efectuarea analizei epidemiologice operative: anchetarea focarelor cu IAAM, evaluarea morbidității, aprecierea măsurilor planificate și efectuate. Elaborarea unui plan de măsuri profilactice în IAAM. Analiza planului de activitate al secției de supraveghere și control în infecțiile nosocomiale a CSP

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 29/65

(ANSP) și al medicului epidemiolog de spital. Documentele instructiv-metodice în profilaxia și combaterea IAAM.

- 3. PROBLEMA ANTIBIOTICOREZISTENȚEI MICROBIENE.** Antibiotico- și chimioprevenția: date generale, indicații, limite, reacții adverse, implicații medicale și socioeconomice. Principiile antibioticoprevenției și antibioticoterapiei. Reducerea utilizării excesive a antibioticoterapiei. Importanța antibioticogramei în utilizarea rațională a antibioticelor. Studiul antibioticorezistenței microbiene în funcție de grupul și tipul antibioticului, specificul instituției/secției medico-sanitare, ș.a. Determinarea ariei de răspândire și testarea sensibilității agenților cauzali la antibiotice și dezinfectante în infecțiile nosocomiale septico-purulente; importanța epidemiologică și clinică. Monitoringul antibioticorezistenței microbiene în infecțiile asociate asistenței medicale la nivel de instituție medicală.

SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ȘI CONTROLUL INFECȚIILOR DIGESTIVE (INVESTIGAREA EPIDEMIOLOGICĂ A IZBUCNIRILOR CAUZATE DE CONSUMUL PRODUSELOR ALIMENTARE)

- 1. SPECIFICUL SUPRAVEGHERII EPIDEMIOLOGICE ÎN INFECȚIILE DIGESTIVE.** Studiarea materialelor organizatorice, metodice și directive, de supraveghere și control în diferite forme nosologice ale infecțiilor digestive, aprecierea sarcinilor secției epidemiologice respective în realizarea cu succes a supravegherii epidemiologice. Stabilirea diagnosticului epidemiologic și aprecierea situației epidemiogene din ultimii ani în diferite forme nosologice ale infecțiilor digestive în baza analizei epidemiologice retrospective. Efectuarea analizei epidemiologice operative: anchetarea focarelor epidemice de infecții digestive, evaluarea informației privitor la morbiditate, evaluarea măsurilor efectuate, corijarea lor. Planificarea măsurilor profilactice și antiepidemice în infecțiile digestive. Analiza planurilor secțiilor epidemiologice ale CSP.
- 2. INVESTIGAREA EPIDEMIOLOGICĂ A IZBUCNIRILOR CAUZATE DE CONSUMUL PRODUSELOR ALIMENTARE.** Anchetarea epidemiologică (cercetare, studii) pe bază de chestionar. Elaborarea formularelor de cercetare epidemiologică. Realizarea anchetării epidemiologice. Formularea diagnosticului epidemiologic și recomandarea măsurilor de intervenție.
- 3. METODOLOGIA DE ANCHETARE EPIDEMIOLOGICĂ A FOCARULUI EPIDEMIC CU UN SINGUR CAZ ȘI CAZURI MULTIPLE/CLASTERE.** Anchetarea epidemiologică: noțiuni, scopul, cerințe. Noțiunea de anchetă epidemiologică a focarului: metodologie, sarcini, etape. Anchetarea epidemiologică a focarului epidemic de boală infecțioasă cu cazuri unice. Întocmirea formularelor medicale de anchetare epidemiologică a focarului. Anchetarea epidemiologică a focarelor epidemice cu cazuri multiple (cluster, erupție). Formularea diagnosticului epidemiologic și recomandarea măsurilor de localizare și lichidare a focarului. Supravegherea focarului. Întocmirea formularelor medicale și a documentației.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 30/65

4. PARTICULARITĂȚILE UNEI IZBUCNIRI ALIMENTARE: 10 PAȘI DE INVESTIGAȚIE A ERUPȚIILOR ALIMENTARE. Pregătirea către investigarea izbucnirilor. Cele 10 etape de investigare a unei izbucniri (Stabilirea existenței izbucnirii. Alertarea autorităților responsabile și stabilirea cooperării. Verificarea/confirmarea diagnozei. Elaborarea definiției de caz și identificarea cazurilor. Caracterizarea izbucnirii. Formarea ipotezelor. Testarea ipotezelor. Efectuarea studiilor de mediu și de laborator. Implementarea măsurilor de control și prevenire. Elaborarea raportului final de investigare a izbucnirii și comunicarea rezultatelor). Aplicarea metodei analitice de studii (caz-martor).

SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ȘI CONTROLUL INFECȚIILOR PREVENIBILE PRIN VACCINĂRI. IMUNOPROFILAXIA

1. SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ÎN INFECȚIILE CONTROLABILE PRIN VACCINĂRI. Actualitatea, semnificația epidemiologică și social-economică a infecțiilor respiratorii în Republica Moldova. Particularitățile supravegherii epidemiologice ale infecțiilor respiratorii (difteria, tusea convulsivă, infecțiile meningococice, streptococice și stafilococice, tuberculoza, rujeola, rubeola, oreionul, gripa și IRVA, infecția cu rino- și coronavirusuri, varicela). Specificul supravegherii epidemiologice în infecțiile aerogene: scopul, conținutul, formele de executare, executorii, conlucrarea intrainstituțională, interramurală și interdepartamentală. Efectuarea analizei epidemiologice operative: anchetarea focarelor epidemice de infecții respiratorii, evaluarea informației privitor la morbiditate, evaluarea măsurilor planificate și efectuate, corijarea lor. Imunoprofilaxia ca măsură principală de prevenire și combatere a infecțiilor aerogene, specificul supravegherii epidemiologice.

Studierea materialelor organizatorice și metodice, de supraveghere și control în diferite nozoforme ale infecțiilor respiratorii, aprecierea sarcinilor secției epidemiologie, supraveghere și control în infecțiile prevenibile prin vaccinări. Stabilirea diagnosticului epidemiologic și aprecierea situației epidemiologice în diferite nozoforme de infecții respiratorii în baza analizei epidemiologice retrospective. Principiile de planificare a măsurilor profilactice și antiepidemice în infecțiile respiratorii. Analiza planului secției de supraveghere a infecțiilor respiratorii a CSP.

2. PROGRAMUL NAȚIONAL DE IMUNIZĂRI: STRUCTURĂ, ORGANIZARE, PĂSTRAREA VACCINURILOR - LANȚUL FRIG, EVALUAREA EFICIENȚEI. Vaccinuri utilizate în programul național de vaccinare, alte vaccinuri utilizate în profilaxie (indicați, contraindicații, tehnica administrării, efecte secundare). Asigurarea accesului populației la vaccinare. Asigurarea calității (eficienței și inofensivității) vaccinurilor utilizate în cadrul programului prin implementarea procedurilor de control a calității și menținerea în stare funcțională a "lanțului frig" la toate nivelurile de păstrare, transportare și aplicare a vaccinurilor. Principiile de planificare a vaccinărilor, supravegherea și controlul imunoprofilaxiei. Asigurarea acoperirii vaccinale de peste 95%, la nivel național, a populației la vârstele-țintă. Optimizarea supravegherii epidemiologice a bolilor prevenibile prin vaccinare. Contraindicații și măsuri de precauție la vaccinare.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 31/65

3. PROCESUL STANDARDIZAT ȘI SISTEMATIZAT DE SUPRAVEGHERE A EVENIMENTELOR ADVERSE POST-IMUNIZARE (EAPI) ÎN REPUBLICA MOLDOVA.

Categoriile de EAPI în funcție de cauză/funcție de cauză (reacție asociată cu vaccinul, reacție asociată cu un defect de calitate a vaccinului, reacție asociată cu o eroare de vaccinare, reacție asociată cu teama de vaccinare, eveniment medical coincident). Principiile generale ale prevenirii și gestionării EAPI. Supravegherea epidemiologică a evenimentelor adverse post-imunizare (EAPI) ca parte integrantă a Programului național de imunizări. Funcțiile și responsabilitățile instituțiilor medicale referitor la supravegherea epidemiologică a EAPI. Obiectivele anchetei epidemiologice a EAPI. Algoritmul acțiunilor întreprinse de medicul epidemiolog de la ANSP.

SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ A GRIPEI ȘI A INFECȚIILOR RESPIRATORII VIRALE ACUTE

- 1. SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ÎN GRIPĂ ȘI INFECȚIILE VIRALE ACUTE.** Sistemul de supraveghere epidemiologică de rutină și sentinelă a gripei, IACRS, SARI ajustat la cerințele și standarde recomandate de OMS. Vaccinarea contra gripei sezoniere a contingentelor profesionale și cu risc sporit de îmbolnăvire.
- 2. DIAGNOSTICUL VIRUSOLOGIC ÎN GRIPĂ ȘI SUPRAVEGHEREA CIRCULAȚIEI VIRUSURILOR GRIPALE.** Supravegherea și monitorizarea geografică și tendințele procesului epidemic, circulația virusurilor gripale dominante și codominante (în perioada săptămânilor 01-20 și 40-52), sensibilitatea la preparatele antivirale și impactul asupra sistemului de sănătate. Investigații de laborator prin tehnici de biologie moleculară în timp real (rRT-PCR) la prezența virusurilor gripale. Algoritmul de recoltare, păstrare și transportare a speciemenelor spre laborator pentru efectuarea investigațiilor respective.

SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ȘI CONTROLUL INFECȚIILOR HEMOTRANSMISIBILE (INFECȚIA CU HIV, HEPATITE VIRALE)

- 1. ORGANIZAREA SUPRAVEGHERII EPIDEMIOLOGICE ÎN INFECȚIILE HEMOTRANSMISIBILE.** Optimizarea supravegherii epidemiologice în infecții virale hemotransmisibile. Stabilirea diagnosticului epidemiologic și aprecierea situației epidemiologice în infecțiile hemotransmisibile (tifos exantematic, hepatitele virale B, C, D, infecția HIV), în baza analizei retrospective. Efectuarea analizei epidemiologice operative ale infecțiilor hemotransmisibile. Studiarea materialelor organizatorice, metodice, de supraveghere și control, aprecierea sarcinilor în supravegherea epidemiologică a infecțiilor hemotransmisibile.
- 2. SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ÎN HEPATITELE VIRALE HEMOTRANSMISIBILE.** Actualitatea și valoarea epidemiologică și socioeconomică a hepatitelor virale hemotransmisibile. Caracteristica epidemiologică a hepatitelor virale B, C, D în Republica Moldova. Particularitățile manifestării procesului epidemic în hepatitele virale B, C, D, G, TTV. Particularitățile supravegherii epidemiologice în hepatitele hemotransmisibile. Screening-ul

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 32/65

epidemiologic în scopul depistării nivelului de afectare prin hepatite virale hemotransmisibile în diferite contingente de risc. Planificarea măsurilor profilactice și antiepidemice în hepatitele virale hemotransmisibile. Prevenirea maladiilor hemotransmisibile, managementul cazului de expunere accidentală cu risc de infecție HIV și HVB, HVC. Programul Național de combatere a hepatitelor virale B, C, D.

- 3. SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ÎN INFECȚIA HIV.** Supravegherea și monitorizarea actelor normative, inclusiv Standardului de supraveghere epidemiologică HIV, ghidurilor în prevenire și supraveghere. Actualitatea și semnificația epidemiologică, medicală și socio-economică a infecției HIV/SIDA. Particularitățile epidemiologice ale infecției HIV/SIDA, inclusiv pentru populația Republicii Moldova. Conținutul supravegherii epidemiologice în infecția HIV/SIDA și rolul organizatoric al medicului epidemiolog. Rolul conștientizării populației ca măsură de bază în prevenirea infecției cu HIV, sarcinile medicului epidemiolog în această activitate. Rolul investigațiilor de laborator în supravegherea epidemiologică a infecției HIV. Măsurile de protecție în instituțiile medicale, inclusiv ale personalului medical. Programul Național de combatere a infecției HIV/SIDA în Republica Moldova. Deontologia medicală în problema HIV/SIDA. Profilaxia post-expunere la infecția cu HIV, Ghidul național de testare HIV/SIDA. Prevenirea transmiterii materno-fetale a infecției HIV.

EPIDEMIOLOGIA BOLILOR NETRANSMISIBILE

- 1. ELEMENTE FUNDAMENTALE ALE EPIDEMIOLOGIEI BOLILOR NETRANSMISIBILE.** Istoria cercetărilor în maladiile netransmisibile. Criteriile epidemiologice specifice bolilor netransmisibile. Răspândirea globală a maladiilor netransmisibile. Maladiile civilizației moderne. Bolile netransmisibile prioritare pentru Republica Moldova. Sarcinile Serviciului de Sănătate Publică în profilaxia maladiilor netransmisibile.
- 2. PROCESUL EPIDEMIC ÎN BOLILE NETRANSMISIBILE.** Definiția, structura procesului epidemic în bolile netransmisibile. Factorii cauzali. Sursele generatoare de agenți de agresiune în maladiile netransmisibile. Factorii dinamizatori-favorizanți. Modurile și căile de transmitere a agenților de agresiune în bolile netransmisibile. Receptivitatea și adaptabilității. Manifestările procesului epidemic în bolile netransmisibile.
- 3. SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ÎN BOLILE NETRANSMISIBILE (CARDIOVASCULARE, TUMORILE MALIGNNE, DIABETUL ZAHARAT, TULBURĂRILE MINTALE ȘI DE COMPORTAMENT, TRAUMATISME).** Particularitățile supravegherii epidemiologice în bolile netransmisibile. Sarcinile supravegherii epidemiologice în bolile netransmisibile. Diagnosticul epidemiologic în bolile netransmisibile. Structura organizatorică a sistemului de supraveghere epidemiologică a bolilor netransmisibile. Criteriile de planificare a măsurilor profilactice și de combatere a maladiilor netransmisibile. Profilaxia primară, secundară și terțiară. Programele de sănătate teritoriale și naționale. Evaluarea măsurilor de profilaxie și combatere a maladiilor netransmisibile.

MANAGEMENTUL RISCURILOR ȘI URGENȚELOR ÎN SĂNĂTATE

- 1. RISCURILE ȘI URGENȚELE DE SĂNĂTATE PUBLICĂ. STRATEGIILE INTERNAȚIONALE DE REDUCERE A RISCURILOR ÎN DEZASTRE. SISTEMUL NAȚIONAL DE PREGĂTIRE ȘI RĂSPUNS ÎN SITUAȚII EXCEPȚIONALE.** Situații excepționale și urgențe de sănătate publică posibile la nivel global și caracteristice pentru Republica Moldova. Clasificarea, gradul de pericol, manifestările și particularitățile. Reducerea riscurilor și gestionarea urgențelor de sănătate publică. Noțiuni generale, terminologie, elemente, procedee. Strategiile internaționale (ONU, OMS) de reducere a riscurilor și managementul dezastrelor. Cadrul legal național care reglementează măsurile de pregătire și răspuns la urgențe de sănătate publică și situații excepționale. Sistemul Național de Pregătire și Răspuns la Urgențe de Sănătate Publică: predestinația, sarcinile, structura, principiile de activitate. Acțiuni de prevenire, alertă și răspuns în caz de apariție a urgențelor de sănătate publică de importanță internațională în conformitate cu Regulamentul Sanitar - Internațional 2005.
- 2. PARTICULARITĂȚILE EPIDEMIOLOGICE ÎN CALAMITĂȚILE CU CARACTER NATURAL, TEHNOGEN, BIOLOGIC ȘI SOCIAL.** Generalități și repere definitorii. Clasificarea, gradul de pericol, manifestarea și particularitățile. Caracteristica situațiilor excepționale în funcție de proporția și gravitatea consecințelor. Sursele de date, fluxul și gestionarea informației în urgențe de sănătate publică.
- 3. MANAGEMENTUL RISCURILOR ȘI URGENȚELOR ÎN SĂNĂTATE.** Procesul de monitorizare a riscurilor, evaluare și selectare a măsurii de control. Metodologia Organizației Mondiale a Sănătății privind evaluarea riscurilor pentru sănătatea publică. Evaluarea riscurilor - pericol, expunere, evaluarea contextului și caracterizarea riscurilor, ce nivel de risc este atribuit evenimentului. Echipa de evaluare a riscului . Formularea întrebărilor privind evaluarea riscului. Managementul riscului (evaluarea pericolului, evaluarea expunerii, evaluarea circumstanțelor). Identificarea măsurilor de control – determinate de probabilitatea succesului, fezabilitatea aplicării și consecințe nedorite. Monitorizarea continuă și evaluarea impactului măsurilor.
- 4. COMUNICAREA EFICIENTĂ ÎN SĂNĂTATE PUBLICĂ.** Comunicarea eficientă în sănătate publică pe perioada evenimentului. Principii, teorii și metode de comunicare. Comunicarea riscului (audiența, expertiza în comunicare a evaluării riscului, credibilitatea comunicării, responsabilitate, mass media, comunicarea valorii practice a riscului, comunicarea perspectivei riscului). Evaluarea eficienței măsurilor implementate și a lecțiilor învățate. Elementele unei comunicări eficiente a riscurilor. Principii directe în comunicarea riscurilor (audiența, expertiza în comunicarea evaluării riscului, credibilitatea comunicării, responsabilitate, mass media, comunicarea valorii practice a riscului, comunicarea perspectivei riscului). Comunicarea scrisă. Comunicarea orală.

Anul III

**SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ A BOLILOR EXTREM DE
CONTAGIOASE ȘI ZOOANTROPONOZE**

- 1. SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ÎN BOLILE EXTREM DE PERICULOASE ȘI ZOOANTROPONOZE.** Importanța monitorizării situației epizootologice a diverselor specii de agenți patogeni și numărul populațional al rezervorilor de infecție cât și vectorilor maladiilor zooantroponoze. Asistența anirabică a populație, asigurarea necesităților în vaccin antirabic, monitorizarea tratamentului specific acordat persoanelor agresate de animale.
- 2. BOLI INFECȚIOASE CA AMENINȚĂRI GLOBALE: BIOTERRORISM, PANDEMII, FEBRE HEMORAGICE (EBOLA).** Elaborarea planurilor instituționale și organizarea măsurilor eficiente de prevenire a importului și răspândirii maladiilor convenționale în Republica Moldova. Particularitățile supravegherii epidemiologice a maladiilor extrem de contagioase cu detectarea precoce a cazurilor de import (suspecte, confirmate), analiza lor și elaborarea informației necesare pentru organizarea măsurilor concrete de control al maladiei și prevenirea răspândirii bolii pe teritoriul Republicii Moldova. Măsuri speciale antiepidemice în caz de depistare a infecțiilor convenționale. evaluarea riscurilor pentru sănătatea publică și aplicarea concepțiilor și principiilor epidemiologiei în caz de apariție sau pericol de răspândire a bolilor extrem de periculoase și convenționale, precum și în situații excepționale (calamități, bioterrorism etc.). Sistemul de alertă ce permite depistarea și raportarea cazului suspect de boală convențională în conformitate cu prevederile Regulamentului Sanitar Internațional (aeroporturi, porturi maritime internaționale; puncte terestre de trecere a frontierei cu țările deja afectate de BVE; instituții medicale publice și private).

**SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ A INFECȚIILOR ASOCIATE
ASISTENȚEI MEDICALE ȘI REZISTENȚA ANTIMICROBIANĂ**

- 1. ORGANIZAREA SUPRAVEGHERII EPIDEMIOLOGICE ÎN INFECȚIILE ASOCIATE ASISTENȚEI MEDICALE.** Conceptul cu privire la supravegherea și controlul infecțiilor asociate asistenței medicale în cadrul instituțiilor medico-sanitare. Particularitățile epidemiologice ale infecțiilor nosocomiale în funcție de tipul instituției medicale: maternități, staționare chirurgicale, de reabilitare și terapie intensivă, terapeutice și de boli infecțioase, centrele medicilor de familie, cabinete stomatologice, ginecologice, laboratoare etc. Organizarea sistemului de supraveghere epidemiologică, studiarea factorilor de risc și elaborarea planului de măsuri. Epidemiologia infecțiilor asociate asistenței medicale. Înregistrarea, raportarea și evidența infecțiilor asociate asistenței medicale. Controlul înregistrării și declarării cazurilor de infecție nosocomială. Analiza și diseminarea datelor. Examinarea erupțiilor epidemice și măsurile antiepidemice în instituțiile medico-sanitare.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 35/65

- 2. PRINCIPIILE ANTIBIOTICOPROFILAXIEI ȘI ANTIBIOTICOTERAPIEI. REDUCEREA UTILIZĂRII EXCESIVE ȘI NERAȚIONALE A ANTIBIOTICOTERAPIEI.** Rezistența agenților cauzali ai infecțiilor asociate asistenței medicale la antimicrobiene. Studiarea spectrului și intensității circulației microorganismelor patogene și condiționat patogene Principii de ameliorare a antibioticorezistenței, optimizarea utilizării antibioticelor în scopuri profilactice, optimizarea utilizării antibioticelor în scopuri curative, informarea sistematică privitor la antibioticorezistență, folosirea ghidurilor destinate antibioticoterapiei, respectarea standardelor calității metodelor microbiologice de determinare a sensibilității la antibiotice. Sistemul de monitorizare a antibioticorezistenței microbiene la nivel de instituție medicală multiprofil WHONET: structura, posibilitățile, analiza și interpretarea rezultatelor.
- 3. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA CALITĂȚII ȘI EFICACITĂȚII REGIMULUI SANITARO-ANTIEPIDEMIC.** Asigurarea regimului sanitaro-antiepidemic. Politica și strategia de organizare a controlului infecțios în instituțiile medico-sanitare. Securitatea injecțiilor. Dezinfecția și sterilizarea ca măsură importantă în prevenirea infecțiilor nosocomiale. Gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile medicale. Monitorizarea și evaluarea calității și eficacității regimului sanitaro-antiepidemic.
- 4. STUDII EPIDEMIOLOGICE ÎN CERCETAREA PROBLEMELOR PRIVIND INFECȚIILE ASOCIATE ASISTENȚEI MEDICALE.** Studiile științifice bazate pe dovezi necesare pentru fortificarea sistemului de supraveghere al infecțiilor asociate asistenței medicale. Optimizarea supravegherii epidemiologice în baza rezultatelor studiilor științifice realizate la nivel de instituție medicală.

TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ȘI COMUNICĂRII ÎN SĂNĂTATEA PUBLICĂ

- 1. TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ȘI COMUNICĂRII ÎN SĂNĂTATEA PUBLICĂ.** Principiile și arhitectura sistemelor electronice în sănătatea publică. Clasificarea tehnicilor și tehnologiilor folosite în sistemul electronic de supraveghere. Domeniile de aplicare și funcțiile de bază ale tehnologiilor informaționale în sănătatea publică. Tipuri de sisteme electronice și beneficiile lor în domeniul sănătății publice în Republica Moldova. Cadrul legal internațional și național. Particularitățile funcționării și conținutul activităților de reglementare a sistemelor electronice în sănătatea publică.
- 2. SISTEMUL ELECTRONIC DE SUPRAVEGHERE.** Sistemul electronic de supraveghere a maladiilor transmisibile și evenimentelor de sănătate publică. Principiile generale de funcționare și administrare a sistemului electronic. Niveluri de acces, obligațiuni, tipuri de notificări (obiecte de evidență), clasificatoare. Colectarea și transmiterea datelor despre maladiile transmisibile și evenimentele de sănătate publică ca parte componentă a Sistemului Național de Supraveghere Epidemiologică: actualitatea, structura, funcțiile de bază. Beneficiile sistemelor electronice în sănătatea publică. Cadrul legal internațional și național de reglementare a sistemului electronic.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 36/65

- 3. GESTIONAREA SISTEMULUI ELECTRONIC.** Gestionarea datelor în sistemul electronic. Monitorizarea și coordonarea activității sistemului de sănătate (asistență medicală, de laborator, sănătate publică) în cadrul sistemului electronic la nivel teritorial și național. Înregistrarea și clasificarea cazului individual de boală transmisibilă la om în sistemul electronic. Furnizarea datelor de laborator în sistemul electronic. Înregistrarea, evaluarea și clasificarea evenimentelor în grup (izbucniri, epidemii) în sistemul electronic. Alerte epidemiologice. Tipuri, principii de generare, monitorizare și analiză.
- 4. EVALUAREA SISTEMELOR ELECTRONICE.** Principiile și metodele de evaluare. Asigurarea calității și eficacității funcționării sistemelor electronice. Schimbul de date dintre sistemele medicale și alte sisteme electronice externe. Analiza datelor. Tipuri (rapoarte, liste, statistici, grafice, GIS) și principii de generare. Sistemul de monitorizare a antibioticorezistenței microbiene la nivel de instituție medicală multiprofil WHONET: structura, posibilitățile, analiza și interpretarea rezultatelor. Perspective în dezvoltarea și aplicarea tehnologiilor informaționale în sănătatea publică.
- 5. RAPOARTELE STATISTICE ȘI DĂRILE DE SEAMĂ ÎN MALADIILE TRANSMISIBILE.** Metodologia de efectuare și prezentare a rapoartelor statistice și dărilor de seamă. Întocmirea documentației medicale primare în activitatea secțiilor epidemiologice. Aplicarea datelor statistice în efectuarea supravegherii epidemiologice. Întocmirea documentației medicale primare în activitatea epidemiologică. Principiile de alcătuire și prezentare a rapoartelor statistice și dărilor de seamă în maladiile transmisibile (rapoartele statistice de stat, dări de seamă de ramură). Termenele de prezentare a rapoartelor statistice și dărilor de seamă la ANSP. Dare de seamă privind bolile parazitare și combaterea dipterelor hematofage”, nr.1-săn., „Raport statistic privind bolile infecțioase și parazitare”, nr.2. „Dare de seamă privind vaccinările preventive”, nr.5-săn. „Raport statistic privind cuprinderea copiilor cu vaccinări împotriva bolilor infecțioase”, nr.6. „Dare de seamă privind supravegherea de stat a sănătății publice”, nr.18-săn.
- 6. NOILE TEHNOLOGII DE COMUNICARE.** Noile tehnologii de comunicare (rețele media, rețele de internet, video-conferințe, telefonconferințe) în activitatea medicului epidemiolog.

EPIDEMIOLOGIA BOLILOR NETRANSMISIBILE

- 1. INTRODUCERE ÎN EPIDEMIOLOGIA BOLILOR NETRANSMISIBILE. PROCESUL EPIDEMIC ÎN BOLILE NETRANSMISIBILE.** Istoria cercetărilor în maladiile netransmisibile. Criteriile epidemiologice specifice bolilor netransmisibile. Răspândirea globală a maladiilor netransmisibile. Maladiile civilizației moderne. Bolile netransmisibile prioritare pentru Republica Moldova. Sarcinile medicului epidemiolog în profilaxia maladiilor netransmisibile. Procesul epidemic în bolile netransmisibile. Definiția, structura procesului epidemic în bolile netransmisibile. Elementele comune și de diferențiere ale procesului epidemic în bolile netransmisibile și cele transmisibile. Factorii cauzali. Sursele generatoare de agenți de agresiune în maladiile netransmisibile. Factorii dinamizatori-favorizanți. Modurile și căile de transmitere a agenților de agresiune în bolile netransmisibile. Receptivitatea și eșecurile adaptabilității. Manifestările procesului epidemic în bolile netransmisibile.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 37/65

- 2. ORGANIZAREA SUPRAVEGHERII EPIDEMIOLOGICE ȘI CONTROLUL MALADIILOR NETRANSMISIBILE.** Particularitățile supravegherii epidemiologice în bolile netransmisibile. Sarcinile supravegherii epidemiologice în bolile netransmisibile. Diagnosticul epidemiologic în bolile netransmisibile. Structura organizatorică a sistemului de supraveghere epidemiologică a bolilor netransmisibile. Criteriile de planificare a măsurilor profilactice și de combatere a maladiilor netransmisibile. Profilaxia primară, secundară și terțiară. Programele de sănătate teritoriale, naționale. Evaluarea măsurilor de profilaxie și combatere a maladiilor netransmisibile.
- 3. SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ÎN BOLILE CARDIOVASCULARE.** Actualitatea și importanța epidemiologică, socioeconomică a maladiilor cardiovasculare. Particularitățile epidemiologice în maladiile cardiovasculare. Particularitățile epidemiologice în boala hipertensivă, cardiopatiile ischemice, bolile cerebrovasculare. Factorii determinanți în maladiile cardiovasculare. Conținutul supravegherii epidemiologice și controlul în maladiile cardiovasculare. Determinarea și supravegherea factorilor determinanți care influențează procesul epidemiologic în maladiile cardiovasculare. Acțiunile de profilaxie primară, secundară și terțiară în maladiile cardiovasculare. Instruirea populației în profilaxia bolilor cardiovasculare. Măsurile de profilaxie departamentale și interdepartamentale în combaterea bolilor cardiovasculare.
- 4. SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ÎN TUMORILE MALIGNNE. ACTUALITATEA ȘI SEMNIFICAȚIA EPIDEMIOLOGICĂ A TUMORILOR MALIGNNE ÎN LUME ȘI ÎN REPUBLICA MOLDOVA.** Actualitatea și semnificația epidemiologică a tumorilor maligne în lume și în Republica Moldova. Particularitățile epidemiologice generale ale tumorilor maligne. Particularitățile epidemiologice și factorii de risc în tumorile maligne ale aparatului respirator, ale sistemului digestiv, ale sistemului sanguin, ale sistemului osteo-muscular, ale sistemului cutanat. Particularitățile epidemiologice și factorii de risc în tumorile maligne la copii. Conținutul supravegherii epidemiologice și controlul în tumorile maligne. Acțiuni de profilaxie primară în tumorile maligne. Rolul vaccinărilor în prevenirea cancerului. Acțiuni de profilaxie în stadiul premorbid (precancer) al tumorilor maligne la nivel populațional. Instruirea populației în profilaxia tumorilor maligne. Planificarea măsurilor de profilaxie și combatere a tumorilor maligne.
- 5. SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ÎN DIABETUL ZAHARAT.** Actualitatea, semnificația epidemiologică și social-economică a diabetului zaharat în Republica Moldova. Supravegherea epidemiologică în diabetul zaharat. Stabilirea diagnosticului epidemiologic și aprecierea situației epidemiogene în ultimii ani în diabetul zaharat. Studiarea materialelor organizatorice și metodice de supraveghere și control, aprecierea sarcinilor secției de epidemiologie a maladiilor netransmisibile privitor la supravegherea epidemiologică în diabetul zaharat. *Screening-ul* epidemiologic în depistarea precoce a diabetului zaharat. Informarea populației – o măsură eficientă de prevenire a diabetului zaharat. Planificarea măsurilor de profilaxie și combatere a diabetului zaharat. Programul teritorial de profilaxie și combatere a diabetului zaharat.
- 6. SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ÎN TULBURĂRILE MINTALE ȘI DE COMPORTAMENT.** Stabilirea diagnosticului epidemiologic și aprecierea situației epidemiogene la zi. Studiarea materialelor organizatorice și metodice de supraveghere și control în afecțiunile mintale și de comportament, inclusiv a celor legate de consumul de alcool. Planificarea măsurilor de profilaxie a tulburărilor mintale și de comportament, inclusiv a celor legate de consumul de alcool.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 38/65

Analiza planului de activitate al secției de epidemiologie a maladiilor netransmisibile. Programul teritorial privind sănătatea mintală.

- 7. SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ ÎN TRAUMATISME.** Specificul supravegherii epidemiologice a traumatismelor, inclusiv a traumatismului rutier. Stabilirea diagnosticului epidemiologic și aprecierea situației epidemiogene în teritoriu privind accidentele traumatismale, inclusiv cele rutiere. Aprecierea calității măsurilor planificate în profilaxia traumatismelor, inclusiv a traumatismului rutier. Studierea materialelor organizatorice și metodice de supraveghere și control în traumatisme, inclusiv în cele rutiere. Planificarea măsurilor departamentale și interdepartamentale de profilaxie a traumatismelor, inclusiv a traumatismului rutier.
- 8. EPIDEMIOLOGIA BOLILOR NEINFECȚIOASE LA COPIL.** Specificul supravegherii epidemiologice a bolilor neinfecțioase la copil: boli respiratorii, boli cardiovasculare, boli neurologice, nefropatii, hepatopatii cronice, neoplazii /hemopatii maligne, mucoviscidoza, boli congenitale. Aprecierea calității măsurilor planificate în profilaxia bolilor neinfecțioase la copil. Studierea materialelor organizatorice și metodice de supraveghere și control bolilor neinfecțioase la copil. Planificarea măsurilor de profilaxie și combatere a bolilor neinfecțioase la copil.

MANAGEMENTUL RISCURILOR ȘI URGENȚELOR ÎN SĂNĂTATEA PUBLICĂ

- 1. ACTELE LEGISLATIVE ȘI NORMATIVE CARE REGLEMENTEAZĂ PREGĂTIREA ȘI RĂSPUNSUL LA URGENȚE DE SĂNĂTATE PUBLICĂ.** Sistemul național de pregătire și răspuns în situații excepționale. Comisiile extraordinare. Planificarea măsurilor de pregătire, prevenire, răspuns și lichidare a consecințelor urgențelor de sănătate publică și situații excepționale. Actele legislative și normative naționale și internaționale.
- 2. EVALUAREA ȘI MANAGEMENTUL RISCULUI DE SĂNĂTATE PUBLICĂ.** Evaluarea și managementul riscului de sănătate publică: evaluarea pericolului, evaluarea expunerii, evaluarea circumstanțelor. Categorisirea riscului, confidențialitatea. Identificarea și evaluarea riscului. Gestionarea riscurilor. Definirea relațiilor dintre risc, pericol, vulnerabilitate și gradul de pregătire. Aplicarea algoritmului de evaluare a evenimentelor de sănătate publică. Asigurarea logistică și materială a răspunsului în situații excepționale. Planificarea, crearea și gestionarea rezervelor. Managementul în IMSP în situații excepționale. Siguranța IMSP. Planificarea răspunsului medical în situații excepționale.
- 3. EPIDEMIOLOGIA ÎN URGENȚELE DE SĂNĂTATE PUBLICĂ.** Clasificarea epidemiologică a urgențelor de sănătate publică. Particularitățile detectării și raportării urgențelor de sănătate publică. Coordonarea activităților în urgențele de sănătate publică. Regulamentul Sanitar Internațional (2005) în calitate de instrument internațional de notificare. Conținutul. Etapele și particularitățile implementării în RM. Principiile de evaluare rapidă, prevenire și supraveghere în situații excepționale. Prevenirea și controlul izbucnirilor epidemice. Echipelile mobile de intervenții: componența, dotarea, instruirea, sarcinile de bază. Echipamentul personal de protecție: tipuri, regulile de folosire, decontaminare.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 39/65

- 4. EXERCITIU DE SIMULARE A ACȚIUNILOR DE RĂSPUNS LA URGENȚE DE SĂNĂTATE PUBLICĂ.** Exercițiul se efectuează la baza ANSP, Centrului de Medicină Preventivă al Ministerului Apărării și Serviciului de protecție civilă și situații excepționale al Ministerului Afacerilor Interne. Lucrul în grup: testarea metodologiei privind evaluarea riscurilor pentru sănătatea publică. Lucrul în grup: testarea metodologiei privind evaluarea riscurilor pentru sănătatea publică.

CONTROLUL DE STAT ÎN SĂNĂTATE (INSPECTORATUL)

- 1. METODOLOGIA DE REALIZARE A CONTROLULUI DE STAT ASUPRA ACTIVITĂȚII DE ÎNTREPRINZĂTOR.** Controlul de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative ce se referă la securitatea și sănătatea în muncă în unitățile de producere și de prestări servicii a căror activitate este reglementată în legislația din domeniul ocrotirii sănătății și sănătății publice, inclusiv controlul de stat asupra activității de întreprinzător în domeniul de competență în conformitate cu prevederile Legii nr. 131 din 8 iunie 2012. Domeniile cu atribuție de control de stat asupra activității de întreprinzător. Asigurarea elaborării și implementării metodologiilor de control în domeniul sănătății publice.
- 2. PLANIFICAREA ȘI EFECTUAREA CONTROALELOR ÎN BAZA ANALIZEI RISCURILOR.** Planificarea, organizarea, coordonarea și monitorizarea controlului de stat asupra respectării legislației privind siguranța și sănătatea publică. Efectuarea controalelor inopinate în baza analizei riscurilor și doar în cazul existenței temeiurilor și respectării condițiilor prevăzute la art.19 din Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. Analiza riscurilor, criterii de risc care permit evaluarea eventualului prejudiciu și a mărimii acestuia.
- 3. IDENTIFICAREA SOLUȚIEI OPTIME CU PRIVIRE LA PETIȚII SAU LA INFORMAȚIILE PRIVIND ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI.** Evaluarea petițiilor și informațiilor privind încălcarea legislației care au devenit cunoscute Agenției, în baza analizei riscurilor. Criteriile de risc utilizate pentru evaluarea petițiilor. Calcularea riscului. Asigurarea examinării petițiilor privind activitatea agenților economici conform domeniului de competență. Aplicarea măsurilor de constrângere administrativă în cazul stabilirii abaterilor de la legislația sanitară în vigoare. Evaluarea și analiza rezultatelor inspecției în domeniul respectării legislației sanitare conform domeniului de competență.
- 4. ELABORAREA LISTELOR DE VERIFICARE ȘI STABILIREA CERINȚELOR DE REGLEMENTARE CARE TREBUIE INCLUSE ÎN LISTA DE VERIFICARE.** Desfășurarea controalelor în baza și în limitele listei de verificare aplicabile pentru domeniul, tipul și obiectul de control în cauză. Scopul listele de verificare în desfășurarea controlului.

D. DESCRIEREA DESFAȘURATĂ A MODULELOR CONEXE LA PROGRAMUL DE INSTRUIRE.

Anul I

LABORATOR DE MICROBIOLOGIE

- 1. CLASIFICAREA ȘI NOMENCLATURA MICROORGANISMELOR. AGENȚII CAUZALI A INFECȚIILOR TRADIȚIONALE, MARCHERII EPIDEMIOLOGICI.** Bacterie - microorganism unicelular procariot. Particularități a structurii virusurilor, prionilor, viroizilor. Evidențierea elementelor de structura prin diferite tehnici de colorare a frotiurilor. Principiile de clasificare și nomenclatură a microorganismelor. Morfologia, structura și fiziologia bacteriilor și virusurilor.
- 2. ORGANIZAREA LUCRULUI ÎN LABORATOR: STRUCTURA, FUNCȚIILE, PLANIFICAREA REGIMUL ANTI-EPIDEMIC, EVALUAREA INDICILOR CANTITATIVI ȘI CALITATIVI.** Laboratorul de microbiologie clinică, regulile de lucru, echipamentul, utilajul de laborator necesar. Nivelele 1,2,3 și 4 de bioprotecție ale laboratoarelor microbiologice.
- 3. ANTIBIOTICOREZISTENȚA, CAUZELE. MĂSURI DE PREVENIRE A ANTIBIOTICOREZISTENȚEI.** Antagonismul microbial. Antibioticele. Antibiotograma. Rezistența bacteriilor la antibiotice. Principalele familii de antibiotice (clasificare, mecanism de acțiune). Cunoașterea parametrilor de activitate in vitro a antibioticelor (antibiograma, CMI, CMB).
- 4. EXAMENELE DE LABORATOR CE SE EFECTUEAZĂ ÎN FOCARUL EPIDEMIC LA DIFERITE GRUPE DE BOLI INFECȚIOASE.** Metode microbiologice de diagnostic: recoltarea, conservarea și transportarea prelevatelor. Tehnici pentru depistarea și identificarea microorganismelor. Antibiotograma calitativă și cantitativă. Metode rapide. Antibiototerapia rațională
- 5. BACTERIOFAGII. NATURA LOR. APLICAREA ÎN PRACTICĂ.** Bacteriofagul. Utilizarea practică a bacteriofagilor.
- 6. PREPARATELE IMUNOLOGICE UTILIZATE ÎN DIAGNOSTIC ȘI/SAU PROFILAXIE. REGULI DE ADMINISTRARE A PREPARATELOR IMUNOLOGICE.** Noțiuni de imunitate. Sistemul imun. Organe centrale și periferice. Celule imunocompetente. Tipuri de răspuns imun. Reacții serologice. Noțiuni de serodiagnostic și seroidentificare. Tehnici de efectuare a reacțiilor serologice directe, indirecte, imunofluorescente, imunoenzimatice și radioimune. Imunodepresia. Toleranța imunitară. Autoimunitatea. Hipersensibilitatea
- 7. BACTERIOLOGIA SANITARĂ: IMPORTANȚA EPIDEMIOLOGICĂ, PRINCIPIILE DE BAZĂ A INVESTIGAȚIILOR SANITARO-BACTERIOLOGICE A PRODUSELOR ALIMENTARE, APEI, OBIECTELOR MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR.** Microbiologia sanitară ca definiție. Sarcinile și scopul microbiologiei sanitare. Elementele de studiu a microbiologiei sanitare. Definiția indicatorilor microbiologici de poluare. Examenul microbiologic sanitar al apei. Examenul microbiologic sanitar al aerului, obiectelor și suprafețelor. Microbiologia produselor alimentare. Caracteristici ale indicatorilor microbiologici. Metode contemporane utilizate în microbiologia sanitară.
- 8. CLASIFICAREA VIRUSURILOR. PARTICULARITĂȚILE IMUNITĂȚII ANTIVIRALE. METODELE CONTEMPORANE DE DIAGNOSTIC ALE INFECȚIILOR VIRALE.** Taxonomia și clasificarea agenților cauzali ai infecțiilor virale. Particularitățile diagnosticului virusologic. Patogeneza și forme clinice. Factori de patogenitate. Metoda virusologică de diagnostic

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 41/65

al infecțiilor virale. Etapa de pregătirea probelor , cultivarea. Indicarea și identificarea virusurilor și formularea rezultatelor. Utilizarea metodelor de diagnostic contemporane al infecțiilor (ELISA, RIF, ARI, PCR s.a) particularitățile imunității antivirale postinfecțioase. Metode de profilaxie și tratament specific antiviral.

9. APORTUL EPIDEMIOLOGILOR ÎN PREVENIREA ȘI RĂSPÂNDIREA INFECȚIILOR VIRALE. Asigurarea informațională cu privire la infecțiile virale. Informația epidemiologică privitor la componenta biologică și socioecologică a infecțiilor virale. Analiza epidemiologică.

10. VIRUSOLOGIA SANITARĂ: METODELE DE INDICARE A VIRUSURILOR ÎN OBIECTELE MEDIULUI EXTERN (APĂ POTABILĂ, APĂ REZIDUALĂ ȘI ALTE). Virusologia sanitară ca definiție. Sarcinile și scopul virusologiei sanitare. Elementele de studiu a virusologiei sanitare. Definierea indicatorilor virusologici de poluare.

DESCRIEREREA DEPRINDERILOR PRACTICE LA LABORATORUL DE MICROBIOLOGIE

1. Îndeplinirea principalelor investigații bacteriologice de diagnostic (urocultura, hemocultura, coprocultura, examenul lcr, puroiului, sputei)
2. Recoltarea prelevatelor pentru investigațiile bacteriologice, virusologice și imunologice (puroi, spută, sânge, lcr, urină, secreții rinofaringiene, materii fecale, etc) ce se efectuează în focarul epidemic la diferite grupe de boli infecțioase.
3. Recoltarea probelor din diverse obiecte ale mediului ambiant (apa bazinelor deschise, apa din rețeaua apeductului, solul, aerul, produsele alimentare).
4. Recoltarea lavajului de pe mâini, suprafețe, veselă pentru examenul bacteriologic.
5. Completarea formularelor/ buletinelor de analiză pentru examinările bacteriologice, virologice și serologice
6. Efectuarea și citirea rezultatelor reacțiilor serologice: imuno-enzimatică (elisa), reacția de polimerizare în lanț (pcr), imunofluorescență, precipitare, fixare a complementului, de aglutinare, hemaglutinare, de hemaglutinare indirectă și neutralizare.
7. Interpretarea în context clinic și epidemiologic a rezultatelor examenului bacteriologic, virusologic și serologic
8. Interpretarea și aplicarea rezultatelor antibiogramelor, parametrii de activitate in vitro a antibioticelor (antibiograma, cmi, cmb).
9. Prepararea și colorarea frotiurilor din prelevate și din culturi pure de bacterii
10. Utilizarea microscopului optic cu imersie
11. Interpretarea rezultatelor bacteriologice și utilizarea acestora în tratamentul pacientului
12. Utilizarea preparatelor imunologice în stabilirea diagnosticului și/sau în profilaxie.

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

A. Obligatorie:

1. Sergiu Mănescu. Microbiologie sanitară. Editura medicală, București, 1989.
2. Petru Galețchi, Dumitru Buiuc, Ștefan Plugaru. Ghid practic de microbiologie medicală. Chișinău, București, 1997.
3. Л.Б.Борисов. Медицинская микробиология, вирусология, иммунология, Москва, 2002.
4. Anda Băicuș. Bacteriologie și imunologie. Editura universitară „Carol Davila”, București, 2011

B. Suplimentară:

1. Bergey's Manual of determinative bacteriology (ninth edition), 2001.
2. R. Ananthanarayan, C. K. Jayaram Paniker. Textbook of Microbiology. Orient Longman, 2005.
3. Roderick Nairn, Matthew Helbert. Immunology for Medical Students. MOSBY, 2002

4. D. Buiuc, M. Negut. Tratat de microbiologie clinica, ed. II. Editura Medicala, Bucuresti, 2008
5. Jawetz, Melnick, & Adelberg's. Medical Microbiology. Twenty-Second Edition, 2001.

IGIENA

- 1. SIGURANȚA ȘI EXPERTIZA IGIENICĂ A ALIMENTELOR; APRECIEREA IGIENICĂ A ALIMENTELOR ÎN BAZA REZULTATELOR EXPERTIZEI IGIENICE.** Bazele teoretice ale siguranței alimentelor. Importanța siguranței alimentelor pentru sănătatea consumatorilor. Direcțiile principale ale siguranței alimentelor. Rolul Codex Alimentarius și a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentelor (European Authority for Food Safety - EFSA) în problema siguranței alimentelor. Materialele legislative, instructive, metodice, normative, care reglementează problema siguranței alimentelor în Republica Moldova. Rolul expertizei sanitare a alimentelor în luarea deciziilor. Importanța cunoștințelor pe problema siguranței și expertizei igienice pentru medicul epidemiolog.
- 2. IGIENA PRODUSELOR ALIMENTARE DE ORIGINE ANIMALĂ; ROLUL PRODUSELOR ALIMENTARE CONTAMINATE SAU INFESTATE ÎN APARIȚIA UNOR BOLI INFECȚIOASE ȘI HELMINTIAZE LA CONSUMATORI.** Importanța diverselor produse alimentare de origine animală (lapte și produse lactate, carne și produse din carne, pește și produse de pește, ouă și produse de ouă) în alimentația populației. Rolul sanitaro – epidemiologic al produselor alimentare de origine animală. Bolile animalelor, păsărilor, peștelui, care pot fi transmise omului prin alimentele obținute. Rolul produselor alimentare de origine animală în izbucnirea intoxicațiilor alimentare și a bolilor diareice acute. Helmintiazele cauzate de carne și pește. Insalubritatea alimentelor de origine animală, cauzată de substanțele alogene. Măsurile de preîntâmpinare a contaminării, infestării și poluării alimentelor de origine animală.
- 3. INTOXICAȚIILE ALIMENTARE; TOXIINFECȚIILE ȘI TOXICOZELE ALIMENTARE, INTOXICAȚIILE ALIMENTARE MIXTE; ROLUL DIFERITOR ALIMENTE ÎN IZBUCNIREA INTOXICAȚIILOR ALIMENTARE.** Clasificarea intoxicațiilor alimentare. Intoxicațiile alimentare de origine microbială. Toxiinfecțiile alimentare, cauzate de microorganismele condiționat patogene. Toxiinfecțiile alimentare, cauzate de serovariantele enteropatogene ale E.Coli, Bac.perfringens, Bac.cereus, Proteus, Yersinia enterocolitica, Vibrio parahaemolyticus și a. Toxiinfecțiile alimentare, cauzate de Vibrio parahaemolyticus și microorganismele mai puțin studiate (Citrobacter, Hafnia, Edwardsiella și a.). Toxicozele alimentare bacteriene. Toxicoze cu toxinele stafilococilor. Particularitățile agentului patogen și a toxinelor, patogenia, sursele, căile de răspândire, mecanismul de transmitere a stafilococilor enterotoxigeni. Rolul angajaților întreprinderilor alimentare cu plăgi puroioase, purtătorilor de stafilococi în contaminarea producției finite. Particularitățile clinico-epidemiologice ale puseurilor. Botulismul. Caracteristica agentului patogen, însușirile toxinelor. Sursele și căile de contaminare a alimentelor cu Cl. Botulism. Rolul diverselor alimente în izbucnirea botulismului. Particularitățile clinico – epidemiologice ale botulismului. Micotoxicozele. Etiologia și patogenia. Rolul alimentelor. Patologiile cauzate de micotoxine. Problema micotoxinelor în alimente. Atlatoxicozele, aleucia toxică alimentară, ergotismul; alte micotoxicoze. Intoxicații alimentare microbiene mixte.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 43/65

- 4. INTOXICAȚIILE ALIMENTARE NEMICROBIENE. CERCETAREA ȘI PROFILAXIA INTOXICAȚIILOR ALIMENTARE.** Intoxicații alimentare de origine nemicrobiană. Intoxicații cu ciuperci și plante otrăvitoare. Intoxicații alimentare cu organele unor animale, cu produse alimentare, care pot deveni otrăvitoare în anumite perioade, cu sămburi și diferite semințe. Intoxicații alimentare cu diverse substanțe alogene, aditivi alimentari în cantități exagerate. Cercetarea intoxicațiilor alimentare. Organizarea cercetării. Sarcinile specialiștilor din domeniul medicinei clinice. Declararea urgentă despre intoxicația alimentară. Verificarea diagnosticului și clasificarea caracterului intoxicației alimentare. Investigațiile de laborator pe parcursul cercetării cazurilor de intoxicații alimentare. Stabilirea cauzelor izbucnirilor de intoxicații alimentare. Descifrarea mecanismului obținerii de către aliment a însușirilor toxice. Elaborarea măsurilor operative de lichidare a intoxicației alimentare. Întocmirea procesului – verbal de cercetare a intoxicației alimentare. Înregistrarea cazurilor de intoxicații alimentare. Darea de seamă despre intoxicațiile alimentare. Rolul medicului epidemiolog în cercetarea izbucnirilor de intoxicații alimentare. Activitatea comună cu Agenția Națională de Siguranță a Alimentelor. Bazele profilaxiei intoxicațiilor alimentare. Bazele organizatorice de profilaxie a intoxicațiilor alimentare. Planificarea și îndeplinirea măsurilor de profilaxie. Rolul și locul propagării cunoștințelor igienice în rândurile populației. Rolul instruirii igienice a personalului obiectivelor alimentare în profilaxia intoxicațiilor alimentare. Specificul profilaxiei intoxicațiilor alimentare de origine microbiană și nemicrobiană.
- 5. IGIENA OBIECTIVELOR ALIMENTARE INDUSTRIALE DE IMPORTANTĂ EPIDEMIOLOGICĂ SPORITĂ.** Cerințele generale de igienă către obiectivele alimentare industriale cu risc epidemiologic sporit, în special, din domeniul industriei laptelui și cărnii – cerințele către teritoriu, alimentarea cu apă, canalizare, iluminare, termoficare, ventilare, aprovizionare cu frig, finisarea internă, utilaj, inventar, ustensile, ambalaj. Cerințe de igienă către materia primă și producția finită. Cerințe de igienă la transportarea produselor alimentare; unitățile de transport pentru alimentele ușor perisabile. Efectuarea măsurilor de dezinfecție și deratizare, sistemul de control al condițiilor de muncă a muncitorilor, deservirea medicală a lucrătorilor, respectarea igienei personale. Examenle medicale și pregătirea igienică a personalului obiectivelor alimentare industriale menționate. Controlul departamental și statal asupra respectării cerințelor de igienă în obiectivele alimentare industriale.
- 6. PROVOCĂRILE GLOBALE ÎN SĂNĂTATEA OCUPAȚIONALĂ. EVALUAREA RISCURILOR OCUPAȚIONALE: CONCEPTE, PRINCIPII, STRATEGII.** Considerații generale. Materiale primare utilizate pentru identificarea hazardului. Termenii “pericol” și “risc”. Principiile fundamentale de evaluarea riscurilor profesionale. Date epidemiologice utilizate la estimarea riscului. Tipurile de studii. Indicatorii principali de estimare a efectului biologic al expunerii la factorii de risc. Evaluarea impactului expunerii profesionale la doze mici. Aprecierea efectului de cumulare biologică. Metodologia de evaluare complexă a riscurilor ocupaționale. Principiile și practica generală a evaluării riscurilor profesionale în Uniunea Europeană.
- 7. SERVICIUL DE SĂNĂTATE OCUPAȚIONALĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA ÎN CONTEXTUL NOII POLITICI OMS „SANATATEA 2020” ȘI INTEGRĂRII ÎN UE.** Bazele teoretice și principiile de organizare a Serviciului Supraveghere de Stat a Sănătății Publice în Republica Moldova. Locul și rolul cunoașterii și evaluării factorilor profesionali a mediului de muncă în supravegherea sănătății publice. Suportul juridic al activității Serviciului Supraveghere de Stat a Sănătății Publice. Caracteristica igienică a stării de sănătate a populației în vârstă aptă de

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 44/65

muncă din Republica Moldova. Obiectivele strategice ale sănătății publice, activitățile de bază și atribuțiile structurilor de sănătate publică în monitorizarea stării de sănătate a populației muncitorești. Utilizarea materialelor legislative internaționale și naționale de bază în domeniul supravegherii sanitare în domeniul sănătății ocupaționale, standardele OMS, OIM, europene în acest domeniu.

8. CONCEPTUL DE PROMOVARE A SĂNĂTĂȚII LA LOCUL DE MUNCĂ. PROGRAMELE OMS PENTRU PREVENIREA RISCURILOR PROFESIONALE.

Sănătatea la locul de muncă. Efectele mediului de muncă asupra stării de sănătate a angajaților. Conceptul promovării sănătății în muncă. Declarația de la Luxemburg, 2006, Convenția OIM nr. 187 privind cadrul de promovare a Securității și Sănătății în muncă din 2006. Principiile de bază ale strategiei OMS vizând condițiile sănătoase de muncă. Clasificarea acțiunilor de promovare a sănătății la locul de muncă. Politicile benefice la nivel de întreprindere. Politicile OMS și ILO în reducerea riscurilor profesionale. Planurile strategice de eliminare a riscurilor profesionale.

9. BOLILE PROFESIONALE ȘI CELE LEGATE DE PROFESIUNE. PATOLOGIA PROFESIONALĂ INFECȚIOASĂ.

Regulamentul sanitar privind modul de cercetare și stabilire a diagnosticului de boală (intoxicație) profesională. Clasificarea factorilor profesionali nocivi și de risc. Lista agenților biologici la locul de muncă. Maladii provocate de agenți patogeni infecțioși. Lista bolilor profesionale. Monitorizarea efectelor biologice a factorilor de risc ocupațional asupra angajaților expuși. Principiile de reglementare (normare) a factorilor mediului de producere. Principiile de asanare a mediului ocupațional și profilaxie a bolilor profesionale. Mijloacele de protecție individuală.

10. SĂNĂTATEA OCUPAȚIONALĂ A PERSONALULUI INSTITUȚIILOR MEDICO-SANITARE PUBLICE.

Particularitățile activității profesionale a angajaților IMSP. Factorii de risc ocupațional în aspect epidemiologic și igienic. Acțiunea asupra organismului. Starea de sănătate a angajaților. Măsurile de asanare a mediului ocupațional și profilaxie a bolilor profesionale și legate de profesie.

Tematica lucrărilor practice și a seminarelor la Igienă pentru rezidenții – epidemiologi

1. SIGURANȚA SANITARĂ ȘI EXPERTIZA IGIENICĂ A ALIMENTELOR; APRECIEREA IGIENICĂ A ALIMENTELOR ÎN BAZA REZULTATELOR EXPERTIZEI IGIENICE.

Studierea principalelor materiale legislative, instructive, metodice, normative, care sunt în vigoare în Republica Moldova. Studierea reglementărilor tehnice pentru produsele de origine animală, a normativelor igienice, în special, după indicatorii sanitaro – microbiologici. Studierea diverselor posibilități și modalități de alterare a alimentelor, în special, de origine animală, consumul cărora pot provoca intoxicații alimentare. Rezolvarea problemelor situaționale, bazate pe rezultatele expertizei sanitare a alimentelor cu luarea deciziilor de rigoare.

2. CERCETAREA ȘI PROFILAXIA INTOXICAȚIILOR ALIMENTARE.

Cercetarea izbucnirilor de intoxicații alimentare. Studierea documentației medico – sanitare, utilizate în procesul de cercetare a intoxicațiilor alimentare. Prelevarea probelor de alimente și a diverselor materiale în procesul de cercetare a intoxicațiilor alimentare. Rezolvarea problemelor situaționale cu descrierea puseurilor de intoxicații alimentare și cercetarea acestora. Analiza și evaluarea etapelor de cercetare a izbucnirilor de intoxicații alimentare. Analiza și evaluarea investigațiilor de laborator,

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 45/65

efectuate în scopul stabilirii diagnosticului. Trasarea unor propuneri în baza rezultatelor obținute, a măsurilor operative de lichidare a izbucnirii de intoxicație alimentară. Studiarea documentelor oficiale pe problema profilaxiei intoxicațiilor alimentare. Aplicarea unor metode de promovare a sănătății în rândurile populației pe problema profilaxiei intoxicațiilor alimentare. Schițarea unor materiale pentru promovarea sănătății în rândurile populației. Studiarea materialelor privind instruirea igienică a personalului obiectivelor alimentare cu elaborarea unor propuneri în dependență de domeniul obiectivelor menționate și profilul angajaților.

3. IGIENA ALIMENTAȚIEI PUBLICE, BLOCURILOR ALIMENTARE DIN SPITALE

Tipurile întreprinderilor de alimentație publică. Cerințele de igienă către planificarea internă și utilajul întreprinderilor de alimentației. Cerințele de igienă la transportarea materiei prime alimentare, la recepționarea și păstrarea lor. Igiena procesului tehnologic de preparare a bucatelor. Cerințele de igienă la realizarea bucatelor. Igiena spălării și dezinfectării vaselor, ustensilelor, utilajului, veselei de cantină și a tacâmurilor. Examenle medicale și investigațiile de laborator a angajaților obiectivelor de alimentație publică, igiena personală și instruirea igienică. Metodele de laborator și instrumentale pentru aprecierea respectării regimului sanitar în obiectivele de alimentație publică.

Organizarea alimentației dietetice în instituțiile medicale. Documentele principale, care reglementează organizarea alimentației dietetice. Principalele diete prestate pacienților în instituțiile medicale din Republica Moldova. Cerințele generale de igienă, care trebuie respectate în blocurile alimentare ale instituțiilor medicale și specificul unor cerințe în comparație cu alte obiective de alimentație publică. Cerințe de igienă la transportarea bucatelor dietetice în secțiile spitalicești. Organizarea alimentației pacienților în secțiile spitalicești. Igiena bufetelor din secțiile spitalicești. Cerințe specifice de igienă la organizarea alimentației pacienților în spitalele de boli infecțioase și de ftiziatrie.

4. IGIENA OBIECTIVELOR INDUSTRIEI LAPTELUI, CĂRNII ȘI PEȘTELUI.

Studierea documentelor normative și metodice privind cerințele generale de igienă la fabricarea diverselor produse de origine animală cu risc epidemiologic sporit: lapte și produse lactate, produse din carne, produse de pește. Cerințe de igienă specifice în producerea alimentelor de origine animală. Cerințe de igienă la prelucrarea sanitară a utilajului, aparatelor, ustensilelor; evaluarea calității prelucrării acestuia. Organizarea controlului departamental de laborator în obiectivele industriale de producere a alimentelor de origine animală. Controlul respectării regimul sanitar în obiectivele de producere a alimentelor de origine animală de către organismele naționale de control. Rolul sistemului HACCP în obiectivele producătoare de alimente de origine animală în siguranța produselor finite. Igiena personală, examenle medicale și instruirea igienică a a angajaților obiectivelor menționate. Rezolvarea unor probleme situaționale.

5. IGIENA COFETĂRIEI CU CREMĂ ȘI A OBIECTIVELOR DE COMERȚ CU PRODUSE ALIMENTARE.

Cerințe de igienă la planificarea internă, finisarea, dotarea cu utilaj și inventar a obiectivelor (secțiilor) de cofetărie cu cremă. Igiena procesului tehnologic de obținere a cofetăriei cu cremă. Cerințe către materia primă. Condițiile și termenele de păstrare a materiei prime perisabile, a producției finite. Cerințe de igienă către producția finită Cerințe de igienă către spălarea și dezinfectarea ustensilelor, utilajului, instrumentelor; spălarea și dezinfectarea acestora. Cerințe speciale de igienă către săculețele pentru creme, folosite la ornarea produselor finite. Examenle

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 46/65

medicale ale angajaților, investigațiile de laborator, inclusiv cele speciale pentru decelarea stafilococului. Instruirea igienică a personalului.

Cerințe de igienă la planificarea internă, finisarea, dotarea cu utilaj și inventar a obiectivelor de desfacere a produselor alimentare. Cerințele de igienă către diverse magazine cu autoservire, inclusiv de tip "Supermarket" și "Hypermarket". Păstrarea, pregătirea prealabilă către comercializare a diverselor alimente în magazinele cu autoservire. Păstrarea alimentelor în unitățile de comerț. Cerințele de igienă către amplasarea, dotarea și funcționarea piețelor. Cerințele de igienă către amplasarea, dotarea și funcționarea depozitelor și bazelor alimentare. Examenle medicale și instruirea igienică a personalului obiectivelor de desfacere a alimentelor.

6. **ACTUALITĂȚI ȘI TENDINȚE ÎN SĂNĂTATEA OCUPAȚIONALĂ ÎN RM.** Starea actuală a potențialului industrial și agricol al economiei naționale ale Republicii Moldova, tendințele generale de modificare a spectrului factorilor de risc profesional. Caracteristica igienică a unităților economice industriale și agricole ale economiei naționale din perspectiva sănătății ocupaționale. Rolul diagnosticului de laborator în aprecierea stării sănătății angajaților. Monitorizarea stării de sănătate a angajaților după indicatorii morbidității prin incapacitate temporară de muncă. Legislația națională, europeană în problema sănătății profesionale.
7. **EVALUAREA RISCULUI ȘI SUPRAVEGHEREA STĂRII DE SĂNĂTATE ÎN EXPUNEREA PROFESIONALĂ LA AGENȚI PATOGENI INFECȚIOSI.** Caracteristica sanitaro-igienică a agenților biologici la locul de muncă. Clasificarea agenților biologici din mediul ocupațional. Activitățile profesionale în care sunt identificați agenții biologici. Căile de pătrundere a agenților patogeni în organismul uman în mediul de muncă. Măsurile de prevenire a poluării mediului ocupațional cu agenții bolilor infecțioase. Principiile de normare igienică.
8. **ORGANIZAREA ȘI EFECTUAREA INVESTIGAȚIILOR DE LABORATOR ȘI INSTRUMENTALE A MEDIULUI OCUPAȚIONAL.** Avizarea igienică a mediului ocupațional. Investigarea și evaluarea factorilor fizici, chimici și biologici ai mediului de muncă. Aprecierea stării igienice generale a locurilor de muncă, evaluarea eficienței utilajului sanitaro-tehnic, amenajarea generală a halelor de producție, încăperilor social-sanitare. Suportul juridic privind organizarea, dotarea și funcționarea laboratorului sanitaro-igienic în cadrul Agenției Naționale pentru Sănătatea Publică (ANSP). Obiectivele ANSP în domeniul diagnosticului de laborator, compartimentul sănătatea ocupațională.
9. **ACTIVITATEA DE ORGANIZARE ȘI MONITORIZARE A DESERVIRII MEDICALE A MUNCITORILOR EXPUȘI CONDIȚIILOR NOCIVE ȘI NEFAVORABILE DE MUNCĂ.** Standardele de asigurare medicală a muncitorilor. Modele de organizare a asistenței medicale a muncitorilor. Principiile de alegere a sistemului de asistență medicală a muncitorilor. Evaluarea stării de sănătate după rezultatele examenelor medicale profilactice și complexe. Aspectele legislative și tehnico-organizatorice, scopul, etapele de analiză. Convenția OIM nr. 161.
10. **STUDIAREA, EVALUAREA ȘI PRONOSTICAREA STĂRII DE SĂNĂTATE A MUNCITORILOR DUPĂ INDICII MORBIDITĂȚII PRIN ITM ȘI CELEI PROFESIONALE.** Caracteristicile generale ale condițiilor de muncă. Evidențierea și aprecierea noxelor profesionale ca factori ai bolilor profesionale sau factori implicați în "bolile legate de profesie". Studiarea morbidității muncitorilor. Problemele și obstacolele cunoașterii morbidității. Clasificarea bolilor. Înregistrarea și centralizarea datelor morbidității. Aspectele principale ale morbidității generale. Influența sexului, vârstei, vechimei în muncă și specificului

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 47/65

profesiei asupra nivelului și structurii morbidității prin ITM. Monitorizarea stării de sănătate a angajaților.

DEPRINDERILE PRACTICE LA IGIENĂ

1. Planificarea investigațiilor de laborator în obiectivele alimentare de importanță epidemiologică sporită cu scopul constatării respectării regimului sanitar și evaluarea rezultatelor obținute.
2. Efectuarea expertizei igienice a alimentelor excesiv perisabile cu aprecierea igienică a rezultatelor investigațiilor de laborator obținute.
3. Cercetarea și profilaxia intoxicațiilor alimentare.
4. Supravegherea sanitară curentă în obiectivele alimentare industriale cu risc epidemiologic sporit.
5. Supravegherea sanitară curentă în obiectivele de alimentație publică, blocurile alimentare din instituțiile medicale.
6. Metodologia de studiere, analiză și evaluare a morbidității prin incapacitate temporară a muncii a angajaților din diferite ramuri ale industriei și sectorul agricol.
7. Organizarea și efectuarea examenelor medicale preventive a muncitorilor antrenați în condiții de muncă nocive și periculoase.
8. Metodologia cercetării cazurilor de boală profesională. Măsurile de profilaxie a bolilor aerogene la întreprinderile agroindustriale.
9. Avizarea igienică a dotărilor social-sanitare a muncitorilor.
10. Vaccinoprofilaxia bolilor infecțioase profesionale a contingentelor de risc.

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

1. Opopol N., Obreja Galina, Ciobanu Angela – Nutriția în Sănătatea Publică. Chișinău, 2006
2. Mănescu Sergiu, Dumitrache, Sebastian. Cucu Manole – Igiena, Chișinău, 1993
3. Theodore H.Tulchinsky, Elena A.Varavikova – Noua Sănătate Publică, Chișinău, 2003, p.329 – 366
4. Sârbu Dana, Năsui Bogdana – Igiena alimentației și nutriției. (Curs), Editura Medicală a UMF "Iuliu Hațieganu", Cluj – Napoca, 2014
5. Năsui Bogdana, Lucia Lotrean – Igiena alimentației și nutriției (Lucrări practice), Editura Medicală a UMF "Iuliu Hațieganu", Cluj – Napoca, 2014
6. Șindilar Eusebiu, Stratan Nicolae - Expertiza sanitar – veterinară a alimentelor de origine animală (în 2 volume). Chișinău, 1996.
7. A. Chirlici, Uliana Jalbă – Igiena alimentației. Compendiu de lucrări practice, Chișinău, 2001
8. Королёв А.А. – Гигиена питания, Москва, 2008
9. Legea Parlamentului Republicii Moldova nr. 279 din 15.12.2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare. – Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 12.01.2019, nr. 7 – 17, art. nr.54
10. Legea Parlamentului Republicii Moldova nr. 306 din 30.11.2019 privind siguranța alimentelor. – Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 22.02.2019, nr. 59 – 65, art. nr.120
11. Legea Parlamentului Republicii Moldova nr. 296 din 21.12.2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare. – Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 12.01.2018, nr. 7 – 17, art. nr.60
12. Legea Parlamentului Republicii Moldova nr. 20 din 04.03.2016 cu privire la standardizarea națională. – Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 08.04.2016, nr. 90 – 99, art. nr.170
13. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.221 din 16.03.2009 cu privire la aprobarea Regulilor

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 48/65

- privind criteriile microbiologice pentru produsele alimentare. - Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 24.03.2009, nr.59 – 61, art.nr.272
14. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.435 din 28.05.2010 privind aprobarea Regulilor specifice de igienă a produselor alimentare de origine animală. - Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 01.06.2010, nr.85 – 86, art.nr.499
 15. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.196 din 25.03.2011 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind mențiunile nutriționale și de sănătate înscrise pe produsele alimentare. - Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 01.04.2011, nr.46 – 52, art.nr.229
 16. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.1099 din 19.12.2017 cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în Regulamentul sanitar privind mențiunile nutriționale și de sănătate înscrise pe produsele alimentare. - Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 12.01.2018, nr.7 – 17, art.nr.2
 17. Regulamentul sanitar pentru unitățile de alimentație publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1209 din 08.11.2007. - Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 23.11.2007, nr. 180 – 183, art. 1281.
 18. Acte legislative, documente normative și directive adoptate de Parlamentul RM, Guvernul RM, Ministerul sănătății, muncii și protecției sociale, hotărârile medicului-șef sanitar de stat în domeniul, sănătății ocupaționale, epidemiologiei și parazitologiei.
 19. Gr. Friptuleac și a. Igiena muncii, V. I, Chișinău, 2009, 365 p.
 20. Gr. Friptuleac și a. Igiena muncii, V. II, Chișinău, 2011, 298 p.
 21. V. Vangheli, D. Rusnac Igiena muncii (compendiu de lucrări practice) Chișinău 2000, 475 p.
 22. WHO. Global Strategy on Occupational Health for All, 1995.
 23. WHO. Workers health: global plan of action, 2007
 24. WHO. Guidelines for human resources planning in environmental and occupational health. Office of Global and Integrated Environmental Health, 2006.
 25. Medicina muncii (Red. I. Toma) Craiova, SITECH, 2006, 823 p.
 26. Medicina muncii (Red. I. Silion) Iași, 2003, 615 p.
 27. Medicina muncii (Red. P. Manu), București, Editura medicală, 1983
 28. Practica medicinei muncii (Red. T. Niculescu). București, Editura medicală, 2003, 630p.
 29. Гигиена труда (Под ред. С. В. Алексеев, В.П. Усенко). М. Медицина, 1988

BOLI INFECȚIOASE LA ADULȚI (PRACTICA CLINICĂ)

1. **LOCUL ȘI IMPORTANȚA BOLILOR INFECȚIOASE ÎN PATOLOGIA OMULUI.** Boli infecțioase în patologia omului. Răspîndire. Importanță. Impact. Probleme actuale ale bolilor infecțioase în Republica Moldova și la nivel global.
2. **NOȚIUNE DESPRE “INFECȚIE”, “PROCES INFECȚIOS”, “BOALĂ INFECȚIOASĂ”. IMUNOPATOLOGIA BOLILOR INFECȚIOASE. DIAGNOSTICUL BOLILOR INFECȚIOASE.** Noțiune despre “infecție”, “proces infecțios”, “boală infecțioasă”. Imunopatologia bolilor infecțioase. Problema diagnosticului în patologia infecțioasă. Diagnosticul de laborator în bolile infecțioase, importanța și locul lui. Utilizarea metodelor microscopice, bacteriologice, parazitologice, virusologice, serologice și biologice. Diagnosticul diferențial și tactica în sindromul: febril, diareic, eruptiv, icteric, meningian, de angină, de limfadenopatie în patologia infecțioasă.
3. **BOLILE INFECȚIOASE CU POARTA DE INTRARE TRACTUL RESPIRATOR.** Etiologie, epidemiologie, patogenie, anatomie patologică, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul de

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 49/65

laborator, tratamentul bolilor infecțioase cu poarta de intrare tractul respirator (gripa, pneumonia atipică SRAS, infecția meningococică, oreionul, varicela, difteria, rujeola, scarlatina, ș.a.).

4. **BOLILE INFECȚIOASE CU POARTA DE INTRARE TRACTUL DIGESTIVE.** Etiologie, epidemiologie, patogenie, anatomie patologică, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul de laborator, complicațiile, tratamentul, profilaxia, dispansarizarea în infecțiile cu poarta de intrare tractul digestiv (Febra tifoidă și paratifoidele A și B, dizenteria, echerichioza, holera, salmoneloze, toxiinfecțiile alimentare, botulismul, diareele virale, enterovirozele).
5. **HEPATITELE VIRALE.** Etiologie, epidemiologie, patogenie, anatomie patologică, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul biochimic și serologic, diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxia, dispansarizarea hepatitelor virale.
6. **INFECȚIA CU HIV-SIDA.** Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, anatomie patologică, diagnostic, diagnostic de laborator, tratament și profilaxie. HIV/SIDA la copii și maturi. Aspecte imunologice în HIV/SIDA. Infecții oportuniste ale aparatului respirator, digestiv, SNC în HIV/SIDA. Tumorile maligne în HIV/SIDA: sarcomul Kaposi, limfomul primar cerebral etc. Leziuni ale mucoaselor și tegumentelor în cursul HIV/SIDA.
7. **BOLILE INFECȚIOASE CU POARTA DE INTRARE DOMINANTĂ TEGUMENTELE ȘI MUCOASELE.** Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul de laborator, tratamentul etiotrop și patogenic ale infecțiilor cu poarta de intrare tegumentele și mucoasele. Tratamentul. Profilaxie.
8. **INFECȚII TRANSMISIBILE SAU SANGVINE.** Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, tabloul clinic, particularități clinice ale infecțiilor transmisibile sau sangvine. Diagnosticul, diagnosticul de laborator, diagnosticul diferențial. Tratamentul.

DESCRIEREREA DEPRINDERILOR PRACTICE

1. Colectarea anamnesticii bolii pentru a argumenta diagnosticul preventiv și clinic în diverse patologii infecțioase
2. Colectarea datelor epidemiologice pentru a argumenta diagnosticul preventiv și clinic în diverse patologii infecțioase
3. Efectuarea diagnosticului celor mai frecvente boli infecțioase
4. Aprecierea rezultatelor investigațiilor paraclinice
5. Aplicarea tratamentului etiotrop în funcție de etiologie
6. Aprecierea clinică a indicilor biochimici în maladiile infecțioase cu afectarea ficatului
7. Aprecierea gradului de intensitate a icterului în hepatitele virale
8. Determinarea modificărilor caracteristice ale urinei, scaunului la bolnavii cu hepatite virale acute
9. Aprecierea marcherilor în hepatitele virale acute
10. Evaluarea elementelor eruptive în maladiile infecțioase (rubeola, rujeola, scarlatina, febra tifoidă, infecția meningococică, tifos exantematic, iersinioza etc.)
11. Aprecia modificărilor hemogramei în diverse patologii infecțioase
12. Depistarea modificărilor caracteristice ale scaunului la bolnavii cu dizenterie, salmoneloză, toxiinfecții alimentare, holeră, febra tifoidă

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 50/65

13. Evidențierea semnelor și determinarea gradului de deshidratare în boli diareice acute

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

1. Andriuță C., Pântea V, Holban T., Rusu I. // Materiale didactice în bolile infecțioase, tropicale și parazitare // Ghid practic pentru studenți și rezidenți. Chișinău 2004;
2. Chiotan M. Boli infecțioase. București: Ed. Național, 2011.;
3. Cupsa A. Boli infecțioase transmisibile curs universitar cu ecomandari pentru activitățile practice. Craiova, 2007;
4. E.Pilly Maladies infectieuses et tropicales, 25 edition, APPIT, Montmorency, 2016;
5. Harrison`s principles of internal medicine. Part six. Infectious diseases.;
6. Покровский В. И., Пак С. Г., Брико Н. И., Данилкин Б. К. Инфекционные болезни и эпидемиология учебник для студентов лечебных факультетов медицинских вузов.-М.,2008.

BOLI INFECȚIOASE LA COPII (PRACTICA CLINICĂ)

9. **BOLI INFECȚIOASE AEROGENE LA COPII.** Etiologie, epidemiologie, patogenie, anatomie patologică, tabloul clinic, diagnosticul, diagnostic diferențial, diagnosticul de laborator, tratamentul și profilaxia bolilor infecțioase (gripa, paragripa, adenoviroze, infecția cu virusul RS, infecția cu COVID-19, tusea convulsivă, infecția cu EBV, oreionul, amigdalita acută, difteria, infecția enterovirală ș.a.).
10. **BOLILE INFECȚIOASE CU EXANTEM LA COPII.** Etiologie, epidemiologie, patogenie, anatomie patologică, tabloul clinic, diagnosticul, diagnostic diferențial, diagnosticul de laborator, tratamentul și profilaxia bolilor infecțioase (rujeola, rubeola, scarlatina, infecția enterovirală, varicela, herpes Zoster, infecția cu alte virusuri herpetici).
11. **BOLILE INFECȚIOASE GASTROINTESTINALE ACUTE LA COPII.** Etiologie, epidemiologie, patogenie, anatomie patologică, tabloul clinic, diagnosticul, diagnostic diferențial, diagnosticul de laborator, tratamentul, profilaxia (dizenteria, echerichioze, salmoneloze, diarei acute cu ECP, toxiinfecțiile alimentare, infecția rotavirală, infecția enterovirală).
12. **HEPATITELE VIRALE ACUTE LA COPII.** Etiologie, epidemiologie, patogenie, anatomie patologică, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul de laborator, diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxia (HVA, HVB, HVD, HVC, HVE, etc.).
13. **PARTICULARITĂȚILE EPIDEMIOLOGICE, CLINICE ȘI DE DIAGNOSTIC AL MALADIILOR INFECȚIOASE CU AFECTAREA SISTEMULUI NERVOS LA COPII.** Etiologie, epidemiologie, patogenie, anatomie patologică, tabloul clinic, diagnosticul, diagnostic diferențial, diagnosticul de laborator, tratamentul și profilaxia bolilor infecțioase (infecția meningococică, infecția enterovirală, poliomyeleta, neuroborelioza, meningite acute bacteriene și virale).
14. **PARTICULARITĂȚILE CLINICE, EPIDEMIOLOGICE ȘI DIAGNOSTICUL BOLILOR INFECȚIOASE LA COPII.** Clasificarea, criteriile de severitate, tabloul clinic pe grupe de vârstă al maladiilor infecțioase la copii. Particularități epidemiologice, diagnosticul de laborator nespecific, specific, imagistic și locul lor în bolile infecțioase la copii.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 51/65

LISTA DEPRINDERILOR PRACTICE ȘI MANOPERELOR

1. Stabilirea și argumentarea diagnosticului precoce a bolilor infecțioase la copii.
2. Organizarea transportării corecte a bolnavului infecțios la spital.
3. Izolarea bolnavului infecțios la domiciliu.
4. Formarea planului de examinare paraclinică a copiilor cu boli infecțioase, menționând metodele principale (specifice) de diagnostic.
5. De caracterizat erupția în diverse boli infecțioase eruptive.
6. De a caracteriza scaunul în infecțiile intestinale acute.
7. De a caracteriza modificările mucoasei orofaringiene în diverse boli infecțioase cu sindrom de angină.
8. De a caracteriza modificările ficatului, splinei în boli infecțioase cu hepatosplenomegalie (hepatite virale, mononucleoză infecțioasă, etc).
9. De a caracteriza tusea în IRVA și tusea convulsivă.
10. De a evidenția semnele clinice de bază ale crupului difteric și în IRVA.
11. De a evidenția semnele clinice de bază ale sindromului obstructiv în IRVA.
12. De a forma planul de tratament al copiilor cu boli infecțioase.
13. De însușit terapia cu antibiotice în bolile infecțioase (indicații, preparate de elecție, combinarea lor, doze, durată, fenomene adverse)
14. De a remarca seroterapia în bolile infecțioase (în care boli, preparate, doze, metode de administrare, durata, complicații)
15. De a însuși recomandările OMS referitoare la tratamentul bolilor diareice acute la copii.
16. De a însușit recomandările OMS referitoare la tratamentul bolilor respiratorii acute la copii.
17. De a cunoaște regulile de colectare a materialelor patologice (secreții faringiene, depozit de pe amigdale, materii fecale, urină, sânge) pentru examenul bacteriologic și serologic.
18. De a specifică modificările hemogramei în bolile infecțioase bacteriene și virale.
19. Indicațiile de spitalizare a copiilor cu boli infecțioase.
20. Criteriile de externare a copiilor cu boli infecțioase și admitere în colectivități de copii.

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

1. Galina Rusu (redacția). *Boli infecțioase la copii*. Chișinău, 2012.
2. В.Ф. Учайкин. *Руководство по инфекционным болезням у детей*. ГЭОТАР, „Медицина”, Москва, 2012, 809 с.
3. C. Spânu, Ludmila Bârcă, Galina Rusu și coaut. *Infecția cu Herpes simplex – particularități clinico-epidemiologice, de evoluție, diagnostic, tratament, profilaxie*. Ghid practic, Chișinău, 2006, 132 p.
4. Streinu-Cercel A., V.Aramă, Petre – Iacob Calistru. *Boli infecțioase: Curs pentru studenți și rezidenți*. Vol.I, București, 2019, 296 p.
5. *Protocoale clinice naționale (boli infecțioase la copii)* 2008, 2010, 2012, 2016, 2017, 2018.
6. *Supravegherea și controlul tusei convulsive*. Ghid practic/ col.de aut.: Victoria Bucov, A. Ceban, A.Melnic (et.al). – Chișinău, 2019, 40 p.

Anul II

ECONOMIE, MANAGEMENT ȘI MARKETING ÎN SĂNĂTATEA PUBLICĂ

- 1. TIPOLOGIA SISTEMELOR DE SĂNĂTATE. ELEMENTELE MECANISMULUI FINANCIAR.** Analiza comparativă a sistemelor de sănătate, modalități de finanțare. Elementele mecanismului financiar al sistemelor de sănătate. Clasificarea, analiza surselor de colectare a veniturilor și mecanisme de alocare a resurselor în sistemele de sănătate. Caracteristica formelor de plată în sistemele de sănătate.
- 2. MANAGEMENTUL PERFORMANȚEI. METODE ȘI TEHNICI DE EVALUARE ECONOMICĂ.** Elementele managementului performanței: econom, eficace, eficient. Eficiența de alocare și eficiența tehnică. Indicatorii economici: caracteristici și modalități de calcul. Raționalitatea în economie: costul de producție, cheltuieli, venituri, profit, rentabilitate. Tehnici de evaluare economică: cost –beneficiu, cost utilitate, minimizarea costurilor, cost - eficacitate.
- 3. ANTREPRENORIATUL ÎN MEDICINĂ.** Formele organizatorico - juridice de organizare a activității de antreprenor. Etape de inițiere a afacerii. Planul de afacere: structura și cerințe de elaborare.
- 4. MANAGEMENTUL TIMPULUI ȘI A ECHIPEI.** Factorii care influențează administrarea timpului la locul de muncă. Activități care consumă timpul de muncă. Managementului ineficient al timpului. Tehnici de planificare a timpului. Metode de gestionare eficientă a timpului. Noțiunea de echipă vis-a-vis de noțiunea de grup. Diferențe între echipe și grup. Rolul grupurilor și echipelor în organizații. Etape în constituirea echipei. Rolul liderului în formarea echipei. Factorii care influențează rezultatele echipei. Caracteristicile echipelor eficiente și de succes.
- 5. MANAGEMENTUL CONFLICTULUI ȘI A STRESULUI.** Tipologia conflictelor. Cauzele conflictelor. Metode de soluționare a conflictelor în dependență de tipul și etapa conflictului. Cauzele stresului la locul de muncă. Sindromul ”Arderii profesionale”. Strategii de prevenire a stresului. Tehnici de management al stresului.
- 6. MARKETINGUL SOCIAL. COMUNICAREA DE MARKETING ÎN SĂNĂTATEA PUBLICĂ.** Cercetarea de marketing pentru un serviciu de sănătate publică. Mix-ul de marketing: strategii de preț, distribuire, promovare a unui serviciu de sănătate publică. Comunicarea de marketing, modalități de realizare.

DESCRIERERE DEPRINDERILOR PRACTICE

1. Să facă analiza comparativă a diverselor sisteme de sănătate.
2. Să calculeze indicatorii economici și de performanță la nivel de sistem de sănătate și la nivel de instituție medicală.
3. Să aplice metode și tehnici de evaluare economica.
4. Să demonstreze abilități de creare și management al echipei.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 53/65

5. Să demonstreze abilități de utilizare rațională a timpului.
6. Să aplice metodele de soluționare a conflictelor în dependență de tipul și etapa conflictului.
7. Să recunoască semnele sindromului "Arderii profesionale" și să aplice eficient diverse tehnici de management al suprasolicitării și stresului la locul de muncă.
8. Să realizeze o cercetare de marketing pentru un serviciu de sănătate publică.
9. Să elaboreze strategia de promovare a unui serviciu de sănătate publică.
10. Să elaboreze o formă de publicitate pentru o acțiune de promovare a sănătății și o acțiune de protecție a sănătății în cazul unei epidemii/pandemii.

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

Obigatorie:

1. Ețco C. Managementul în sistemul de sănătate. Chișinău. Editura Epigraf, 2006.
2. Constantin Ețco, Ludmila Goma, Nina Globa Management și Marketing. Teorie și aplicații. Chișinău, 2013.
3. Vlădescu C. Managementul serviciilor de sanatate. București: Expert, 2000.
4. Tintiuc D., Ețco C., Grosu L., și alții. Sănătate publică și management – Chișinău, 2002.
5. Kotler, P., Amstrong, G., Saunders, J., Wong, V., Principiile marketingului, Editura Teora, București, 1999.
6. Solcan, A. Bazele antreprenoriatului. Inițierea unei mici afaceri. Chișinău, ASEM, 2006.

Opțională:

7. Popescu A. Management și marketing sanitar, asistență și protecție socială. Editura medicală, 1992.
8. Duda Rene "Sănătate publică și management", Iași, 1996.
9. D. Tintiuc „Auditul Intern și Managementul Financiar în Sistemul de Sănătate”, Chișinău, 2009.
10. Legea Republicii Moldova "Cu privire la antreprenoriat și întreprindere", Nr.845-XII din 03 ianuarie 1992.
11. Legea Republicii Moldova "Privind acordarea de licență pentru unele genuri de activitate", Nr. 451-XV din 30 iulie 2001.
12. Kotler, P., Amstrong, G., Managementul marketingului, Editura Teora, București, 2005.
13. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. М., «Дело» 1997.

MEDICINA BAZATĂ PE DOVEZI ÎN SĂNĂTATEA PUBLICĂ

- 1. MEDICINA BAZATĂ PE DOVEZI ÎN (MBD): ESENȚA, IMPORTANȚA, AVANTAJE ȘI DEZAVANTAJE.** Definirea Medicinii bazate pe dovezi. Importanța și necesitatea apariției. Istoricul dezvoltării MBD. Scopurile MBD. Avantajele și dezavantajele MBD. Ghiduri și politici de Sănătate Publică bazate pe dovezi.
- 2. PAȘII MEDICINII BAZATE PE DOVEZI. NAVIGAREA SURSELOR BIBLIOGRAFICE ÎN CĂUTAREA DE DOVEZI.** Șase pași ai MBD. Analiza problemei clinice prin prisma a 4 componente: Pacient, Intervenție, Control, Rezultat (PICO). Dovezile interne și externe. Navigarea surselor bibliografice în căutarea de dovezi. Evaluarea critică a dovezilor externe. Piramida dovezilor. Decizia clinică și evaluarea rezultatului.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 54/65

- 3. CARACTERISTICA GENERALĂ A STUDIILOR BIOMEDICALE PRIMARE: DESCRIPTIVE, OBSERVAȚIONALE ȘI EXPERIMENTALE, ȘI APLICAREA LOR ÎN SĂNĂTATEA PUBLICĂ. ETICA CERCETĂRII MEDICALE.** Esența și importanța studiilor descriptive. Tipurile de studii descriptive, avantaje și dezavantaje. Caracteristica studiilor observaționale: caz-control și cohortă. Indicatori calculați, utilitatea și interpretarea acestora. Avantajele și dezavantajele studiilor observaționale. Particularitățile și etapele studiilor experimentale, indicatorii calculați, utilitatea și interpretarea acestora. Avantajele și dezavantajele studiilor experimentale. Principii etice în cercetarea medicală.
- 4. CARACTERISTICA GENERALĂ A STUDIILOR SECUNDARE ȘI APLICAREA LOR ÎN SĂNĂTATEA PUBLICĂ. EVALUAREA CRITICĂ A VALIDITĂȚII ȘI RELEVANȚEI CERCETĂRILOR ȘTIINȚIFICE.** Caracteristica generală și clasificarea studiilor secundare. Tipurile de sinteze: narativă, sistematică și meta-analiza. Etapele sintezei sistematice. Realizarea meta-analizei: identificare, selecția, extragerea și analiza. Principalele resurse de documentare medicală. Interpretarea rezultatelor meta-analizei. Evaluarea critică a validității și relevanței cercetărilor științifice.
- 5. CERINȚE FAȚĂ DE PUBLICAȚIILE ȘTIINȚIFICE. GRILA DE EVALUARE CRITICĂ A PUBLICAȚIILOR ȘTIINȚIFICE MEDICALE.** Tipurile de publicații științifice. Structura, conținutul și cerințe față de redactarea diferitor publicații științifice: monografii, teze, articole, rezumate. Grila de evaluarea critică a articolelor și rezumatelor științifice medicale.

DESCRIERERE DEPRINDERILOR PRACTICE

1. Să aplice pașii Medicinii bazate pe dovezi în luarea deciziei în sănătatea publică.
2. Să utilizeze diverse nivele de căutare a dovezilor.
3. Să aplice modalitățile de căutare a dovezilor pentru studiile observaționale și experimentale individuale și în comunitate.
4. Să evalueze critic validitatea și relevanța rezultatelor cercetărilor științifice.
5. Să identifice tipurile de sinteză și să aplice etapele formării sintezelor sistematice calitative și cantitative.
6. Să demonstreze avantajele utilizării sintezelor sistematice în luarea deciziilor în sănătatea publică.

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

A. *Obligatorie:*

1. Bacărea V., Sabău M., Mărușteri M., Bacărea A. Metodologia cercetării științifice medicale. Târgu Mureș, 2009.
2. Spinei L. Metode de cercetare și de analiză a stării de sănătate. Chișinău, 2012, 511p.

B. *Suplimentară:*

1. Aschengrau A., Seage G. Essentials of Epidemiology in Public Health. Boston, 2008, p.201-261.
2. Bhopal R. Concepts of Epidemiology. OXFORD, 2002, p.251-255.
3. Dawber, TR. The Framingham Study: The Epidemiology of Atherosclerotic Disease. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1980.
4. Feinstein, AR. Clinical biostatistics. The epidemiologic trochoc, the ablative risc ratio and retrospective research. Clin. Farmacol. Ther. 1973;14, p.291-307.
5. Last JM. Dictionary of Epidemiology. 4th ed. New York, NY: Oxford University Press; 2001.
6. Rothman KJ, Greenland S. Modern Epidemiology. 2nd ed. Philadelphia, PA, 1998

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag. 55/65****E. PROGRAMUL STAGIULUI PRACTIC****Anul II****STAGIUL PRACTIC RAIONAL (durata – 12 săptămâni)**

Stagiul practic raional - componentă obligatorie și esențială a formării profesionale universitare. Medicul rezident își va desfășura stagiul practic în CSP teritorial din cadrul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică. Îndeplinirea stagiului practic raional, va presupune îndeplinirea volumului de competențe practice conform anului de studiu respectiv. Finalizarea stagiului practic raional va fi justificată prin prezentarea raportului final al stagiului practic raional (cu indicarea volumului de asistență medicală executată și semnătura medicului șef/parafa instituției).

Anul III**STAGIUL PRACTIC RAIONAL (durata – 12 săptămâni)**

Stagiul practic raional - componentă obligatorie și esențială a formării profesionale universitare. Medicul rezident își va desfășura stagiul practic în CSP teritorial din cadrul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică. Îndeplinirea stagiului practic raional, va presupune îndeplinirea volumului de competențe practice conform anului de studiu respectiv. Finalizarea stagiului practic raional va fi justificată prin prezentarea raportului final al stagiului practic raional (cu indicarea volumului de asistență medicală executată și semnătura medicului șef/parafa instituției).

F. VOLUMUL DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ (VAM)

Nr.	DENUMIREA DEPRINDERILOR PRACTICE	Nivelul însușirii	Planificat
ANUL I (33 + 12 săptămâni)			
1.	Studierea funcțiilor secțiilor epidemiologice în efectuarea supravegherii și controlul maladiilor infecțioase	(A/E)	5
2.	Studierea documentelor instructiv-metodice în domeniul supravegherii epidemice a maladiilor transmisibile	(E)	25
3.	Alcătuirea planului de măsuri în funcție de direcția de supraveghere epidemică	(E)	10
4.	Analiza planurilor de activitate a secțiilor epidemiologie ale CSP (ANSP)	(E)	15
5.	Efectuarea analizei epidemiologice operative cu elaborarea concluziilor și recomandărilor pentru fundamentarea deciziilor în supravegherea epidemiologică și controlul diferitor maladii infecțioase	(A)	20
6.	Alcătuirea raportului statistic anual și dării de seamă în funcție de forma nosologică.	(A/E)	10
7.	Analiza planului de vaccinare pe teritorii și forme nozologice	(E)	10
8.	Evaluarea eficacității și eficienței măsurilor de prevenire în maladiile dirijabile prin vaccinare	(A)	5
9.	Completarea (evaluarea) formularelor de cercetare epidemiologică	(E)	40

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag. 56/65**

Nr.	DENUMIREA DEPRINDERILOR PRACTICE	Nivelul însușirii	Planificat
10.	Întocmirea raportului statistic privind bolile infecțioase și parazitare, F. nr.2	(A)	5
11.	Întocmirea dării de seamă privind vaccinările preventive, F. nr.5-săn. Evaluarea evenimentelor adverse postimunizare.	(A)	3
12.	Întocmirea raportului statistic privind cuprinderea copiilor cu vaccinări împotriva bolilor infecțioase” (anuală) F. nr. 6-săn.	(A)	1
13.	Întocmirea dării de seamă privind bolile parazitare și combaterea dipterele hematofage, F. nr.1-săn.	(A)	1
14.	Stabilirea diagnosticului epidemiologic și aprecierea situației epidemiogene din ultimii ani în diferite forme nosologice ale infecțiilor digestive în baza analizei epidemiologice retrospective	(A)	3
15.	Anchetarea focarelor epidemice de infecții digestive. elaborarea măsurilor de localizare și lichidare a focarelor. Detectarea și evaluarea evenimentelor de sănătate publică. Pivot table. Elaborarea curbei epidemiologice.	(E)	20
16.	Anchetarea epidemiologică propriu zisă a focarului epidemic de boală infecțioasă cu cazuri multiple în infecțiile digestive. Măsurarea apariției. Rata de atac. Formularea ipotezelor. Elaborarea raportului final cu privire la izbucnire.	(E)	5
17.	Stabilirea diagnosticului epidemiologic și aprecierea situației epidemiogene în diferite nozoforme de infecții respiratorii în baza analizei epidemiologice operative	(A)	3
18.	Anchetarea focarelor epidemice de infecții respiratorii, cu elaborarea măsurilor de localizare și lichidare a focarelor	(E)	20
19.	Supravegherea focarului epidemic cu evaluarea măsurilor antiepidemice și corijarea lor	(A)	10
20.	Întocmirea proceselor verbale de îndeplinire a măsurilor antiepidemice	(A)	10
21.	Analiza fișelor de notificare urgentă despre depistarea cazului de boală infecțioasă, intoxicație, toxinfecție alimentară și sau profesională acută, evenimente adverse postimunizare.	(E)	50
22.	Analiza fișelor de anchetare epidemiologică a focarelor de boală infecțioasă	(E)	50
23.	Anchetarea epidemiologică în infecții sangvine (hepatitele virale B, C, D, infecția HIV/SIDA, malarie, tifosul exantematic și boala Brill)	(A/E)	20
24.	Efectuarea analizei epidemiologice operative în infecțiile sangvine	(I/A)	5
25.	Analiza planului de activitate al subdiviziunii parazitologie a ANSP	(E)	1
26.	Studierea materialelor organizatorice, metodice, de supraveghere și control la diferite protozoze, aprecierea sarcinilor supravegherii epidemiologice a protozoarelor	(E)	1
27.	Efectuarea analizei epidemiologice operative. Anchetarea epidemiologică a focarelor cu parazitoze	(I/A)	5
28.	Planificarea măsurilor de profilaxie și combatere a protozoozelor	(I/A)	3

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag. 57/65**

Nr.	DENUMIREA DEPRINDERILOR PRACTICE	Nivelul însușirii	Planificat
29.	Analiza investigațiilor de laborator în realizarea supravegherii epidemiologice a helmintiazelor	(A)	3
30.	Supravegherea epidemiologică în helmintiaze: geohelmintiaze, helmintiaze de contact, biohelmintiaze	(A)	3
31.	Stabilirea diagnosticului epidemiologic și aprecierea situației epidemiogene la diferite helmintiaze în baza analizei epidemiologice retrospective	(A/E)	1
32.	Efectuarea analizei epidemiologice operative: anchetarea cazurilor de helmintiaze, aprecierea calității măsurilor de profilaxie și combatere	(A/E)	5
33.	Studierea materialelor organizatorice și metodice de supraveghere și control în diferite helmintiaze	(E)	1
34.	Planificarea măsurilor de profilaxie și combatere a helmintiazelor	(I/A)	3
35.	Alcătuirea dării de seamă anuală și planificarea măsurilor profilactice și antiepidemice în infecțiile sangvine	(I/A)	1
36.	Planificarea activităților de promovare a sănătății și educație pentru sănătate nr. 50-săn. „Raport statistic privind promovarea sănătății și educația pentru sănătate” (semestrială, anuală).	(I/A)	3
37.	Elaborarea și adaptarea computerizată a materialelor audio, video pentru presa scrisă, cât și presa electronică	(A/E)	5
ANUL II (43+2 săptămâni)			
1.	Cunoașterea Regulamentului Sanitar Internațional. Conceptul privind supravegherea epidemiologică inteligentă. Supravegherea bazată pe indicatori și pe evenimente.	(I/A)	3
2.	Întocmirea documentației medicale primare în activitatea secțiilor epidemiologice	(E)	30
3.	Anchetarea epidemiologică a focarelor epidemice cu cazuri unice la diferite grupe de boli infecțioase	(E)	30
4.	Anchetarea epidemiologică a focarelor epidemice cu cazuri multiple la diferite grupe de boli infecțioase (caracterizarea izbucnirii în erupții alimentare, calcularea incidenței, prevalenței și ratelor de atac, formularea ipotezelor, testarea ipotezelor, măsurarea asociațiilor dintre expunere și rezultat. Utilizarea și interpretarea tabelelor de contingență (2x2), intervalelor de încredere, implementarea măsurilor de control a sursei, transmiterii, lichidarea izbucnirii, comunicarea rezultatelor și elaborarea raportului final cu privire la izbucnire).	(I/A)	5
5.	Planificarea măsurilor profilactice și antiepidemice la diferite grupe de boli infecțioase	(E)	10
6.	Investigarea evenimentelor de Sănătate Publică în programul Epi Info.	(A)	5
7.	Organizarea dezinfecției curente și terminale în focarele epidemice la diferite grupe de boli infecțioase	(A/E)	20
8.	Organizarea imunoprofilaxiei cu planificarea vaccinărilor	(A)	5

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag. 58/65**

Nr.	DENUMIREA DEPRINDERILOR PRACTICE	Nivelul însușirii	Planificat
9.	Controlul condițiilor de transportare și păstrare a vaccinurilor: Lanțul Frig.	(E)	10
10.	Înregistrarea rapoartelor despre cazurile de EAPI (Formular de raportare) și evaluarea informației despre Evenimente Adverse Post Imunizare (EAPI).	(A)	5
11.	Comunicarea instituțională și extrainstituțională referitor la vaccinare.	(E)	10
12.	Anchetarea epidemiologică în infecții sangvine (hepatitele virale B, C, D, infecția HIV/SIDA, malarie, tifosul exantematic, ș.a.)	(I/E)	15
13.	Planificarea măsurilor profilactice și antiepidemice în hepatitele virale hemotransmisibile	(A)	10
14.	Analiza Programului național de combatere a hepatitelor virale B, C și D	(E)	1
15.	Organizarea și realizarea în practică a măsurilor de prevenire a infecției cu HIV	(A)	3
16.	Studierea materialelor organizatorice și metodice, de supraveghere și control în infecția cu HIV	(E)	10
17.	Evaluarea eficacității măsurilor profilactice și antiepidemice în infecția cu HIV	(A)	5
18.	Analiza investigațiilor de laborator în supravegherea epidemiologică a infecției HIV	(E)	10
19.	Studierea materialelor organizatorice și metodice, de supraveghere și control în IAAM. Studierea sarcinilor secției epidemiologice respective în supravegherea epidemiologică a IAAM	(E)	2
20.	Efectuarea diagnosticului epidemiologic în infecțiile nosocomiale în instituțiile medicale de diferit profil (maternități, staționare chirurgicale, de reabilitare și terapie intensivă, terapeutice și de boli infecțioase, centrele medicilor de familie, cabinete stomatologice, ginecologice, laboratoare etc).	(A)	20
21.	Analiza măsurilor de protecție în instituțiile medicale, inclusiv ale personalului medical	(A)	5
22.	Antrenarea îmbrăcării și dezbrăcării costumului de protecție în infecțiile extrem de contagioase	(I)	3
23.	Efectuarea analizei epidemiologice operative: anchetarea focarelor cu IAAM, evaluarea morbidității, aprecierea măsurilor planificate și efectuate.	(A)	5
24.	Analiza și evaluarea gestionării deșeurilor rezultate din activitățile medicale în cadrul IMS	(A)	5
25.	Studierea materialelor organizatorice și metodice de supraveghere și control în afecțiunile mintale și de comportament, inclusiv a celor legate de consumul de alcool	(E)	5
26.	Analiza factorilor de risc ce determină creșterea morbidității prin tulburări mintale și de comportament, inclusiv consumul de alcool	(A)	3
27.	Planificarea măsurilor de profilaxie a tulburărilor mintale și de comportament, inclusiv a celor legate de consumul de alcool	(E)	1

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag. 59/65**

Nr.	DENUMIREA DEPRINDERILOR PRACTICE	Nivelul însușirii	Planificat
28.	Analiza Programului național privind sănătatea mintală	(E)	1
29.	Stabilirea diagnosticului epidemiologic și aprecierea situației epidemiogene în teritoriul privind accidentele traumatismale, inclusiv cele rutiere	(A)	1
30.	Aprecierea calității măsurilor planificate în profilaxia traumatismelor, inclusiv a traumatismului rutier	(E)	1
31.	Studierea materialelor organizatorice și metodice de supraveghere și control în traumatisme, inclusiv în cele rutiere	(E)	1
32.	Planificarea măsurilor departamentale și interdepartamentale de profilaxie a traumatismelor, inclusiv a traumatismului rutier	(A)	1
33.	Efectuarea măsurilor de prevenire și control, departamentale și interdepartamentale, în traumatisme, inclusiv în traumatismul rutier	(E)	2
34.	Organizarea măsurilor de instruire a populației, inclusiv a copiilor, privind măsurile de prevenire a traumatismelor, inclusiv a traumatismelor rutiere	(A)	5
35.	Evaluarea programelor teritoriale de prevenire a traumatismelor	(E)	1
36.	Evaluarea programelor teritoriale de prevenire a bolilor cardiovasculare, cancer, diabet zaharat, congenitale, ș.a.		
37.	Metodologia Organizației Mondiale a Sănătății privind evaluarea riscurilor pentru sănătatea publică.	(I/A)	5
38.	Formularea întrebărilor privind evaluarea riscului. Managementul riscului: evaluarea pericolului, evaluarea expunerii, evaluarea circumstanțelor	(I/A)	5
39.	Organizarea, coordonarea și realizarea supravegherii epidemiologice a evenimentelor de Sănătate publică de origine biologică (izbucniri) în conformitate cu prevederile documentelor legislative, normative ale MSMPS.	(A)	5
40.	Acordarea ajutorului organizatoric, consultativ-metodic și practic teritoriilor deservite, instituțiilor medico-sanitare în cadrul evenimentelor de sănătate publică de origine biologică (izbucniri, epidemii).	(A)	3
41.	Studierea documentelor instructiv-metodice, care reglementează activitatea practică în domeniul prevenirii importului de boli infecțioase și extrem de periculoase pe teritoriul Republicii Moldova (Regulamentul Sanitar Internațional).	(A/E)	5
42.	Planificarea intervențiilor de redresare a situației nefavorabile la necesitate; informarea Administrației Publice Locale, examinarea la Ședințele Consiliului de Sănătate Publică, Comisiei teritoriale extraordinare de sănătate publică, consiliului medical etc.;	(A/E)	5
43.	Pregătirea și înaintarea pentru publicare a materialelor în baza datelor de supraveghere epidemiologică;	(A/E)	1
ANUL III (45 săptămâni)			
1.	Efectuarea analizei epidemiologice operative: evaluarea informației privitor la morbiditate, aprecierea măsurilor planificate	(A)	10

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag. 60/65**

Nr.	DENUMIREA DEPRINDERILOR PRACTICE	Nivelul însușirii	Planificat
	și efectuate, evaluarea conlucrării interdepartamentale, medicina de familie.		
2.	Efectuarea diagnosticului epidemiologic în zooantroponoze.	(A)	5
3.	Analiza investigațiilor microbiologice, serologice și zoologice în supravegherea epidemiologică și epizootologică a zooantroponozelor.	(E/I)	5
4.	Aprecierea situației epidemiogene în diferite forme nosologice ale zooantroponozelor în baza analizei epidemiologice retrospective.	(E/I)	5
5.	Studierea materialelor organizatorice și metodice, de supraveghere și control în diferite forme nosologice de zooantroponoze.	(E/I)	10
6.	Evaluarea programelor teritoriale interdepartamentale în combaterea zooantroponozelor.	(A/E)	1
7.	Planificarea măsurilor de prevenire a zooantroponozelor.	(A/E)	5
8.	Evaluarea Programului Național de combatere a infecției HIV/SIDA în Republica Moldova.	(E)	1
9.	Elaborarea planurilor de măsuri profilactice în IAAM.	(E)	3
10.	Anchetarea epidemiologică a focarelor de IAAM. Determinarea factorilor de risc în IAAM.	(I)	5
11.	Analiza investigațiilor de laborator în scopul studierii spectrului și intensității circulației microorganismelor patogene și condiționat patogene	(E)	5
12.	Analiza spectrului de sensibilitate la antibiotice a agenților cauzali ai ISPN.	(A/E)	5
13.	Analiza măsurilor de precauție standart și a măsurilor de supraveghere a stării sănătății personalului medical.	(E)	5
14.	Analiza utilizării raționale a antibioticelor în instituțiile medicale de diferit profil.	(E)	8
15.	Analiza planului de activitate al direcției de supraveghere epidemiologică a maladiilor netransmisibile a ANSP.	(E)	1
16.	Stabilirea diagnosticului epidemiologic și aprecierea situației epidemiogene în bolile cardiovasculare în baza analizei epidemiologice retrospective.	(A)	1
17.	Aprecierea factorilor de risc în apariția bolilor cardiovasculare.	(E)	3
18.	Studierea materialelor organizatorice și metodice în supravegherea și controlul bolilor cardiovasculare.	(E/I)	1
19.	Evaluarea planificării măsurilor de profilaxie în maladiile cardiovasculare.	(E)	1
20.	Evaluarea Programului național de prevenire și control în bolile cardiovasculare.	(E)	1
21.	Studierea materialelor organizatorice, metodice, de supraveghere și control în tumorile maligne, aprecierea sarcinilor de activitate în supravegherea epidemiologică a acestora	(E)	1
22.	Aprecierea particularităților epidemiologice și factorii de risc în tumorile maligne.	(A)	3
23.	Organizarea acțiunilor de profilaxie primară în tumorile maligne.	(A)	3
24.	Organizarea acțiunilor de profilaxie în stadiul premorbid (precancer) al tumorilor maligne la nivel populațional.	(A)	1

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag. 61/65**

Nr.	DENUMIREA DEPRINDERILOR PRACTICE	Nivelul însușirii	Planificat
25.	Planificarea măsurilor de profilaxie și combatere a tumorilor maligne.	(A)	5
26.	Studierea materialelor organizatorice și metodice de supraveghere și control privitor la diabetul zaharat.	(A)	1
27.	Stabilirea diagnosticului epidemiologic și aprecierea situației epidemiogene în ultimii ani în diabetul zaharat.	(A)	5
28.	Supravegherea factorilor de risc ce favorizează morbiditatea prin diabet zaharat.	(E)	1
29.	Planificarea măsurilor de profilaxie și combatere a diabetului zaharat.	(A)	5
30.	Evaluarea Programul național de profilaxie și combatere a diabetului zaharat.	(E)	1
31.	Comunicarea în mass-media a materialelor epidemiologice.	(A/I)	1
32.	Organizarea instruirii contingentelor de risc în epidemiologia maladiilor contagioase.	(A/I)	3
33.	Alcătuirea comunicatelor de presa, notelor informative, buletine epidemiologice, altele.	(A/E)	2
34.	Aplicarea propunerilor în supravegherea de stat a sănătății publice	(A/E)	5
35.	Aplicarea prescripțiilor sanitare.	(A)	3
36.	Aplicarea în CSP a măsurilor de constrângere prin suspendare.	(A)	3
37.	Aplicarea în CSP a măsurilor de constrângere prin amendare.	(A)	5
38.	Participarea examinării propunerilor, petițiilor cetățenilor și agenților economici, propunerea măsurilor de lichidare a deficiențelor în asigurarea sănătății publice, în limita competențelor.	(A)	3
39.	Aplicarea deciziilor de izolare a bolnavilor contagioși și a persoanelor suspecte.	(E)	10
40.	Analiza indicilor de aplicare a măsurilor de constrângere legislativă în CSP.	(E)	5
41.	Analiza indicilor de aplicare a măsurilor de constrângere legislativă în ANSP.	(A)	1
42.	Participarea la întruniri științifice (conferințe, congrese, simpozioane).	(E)	5
43.	Organizarea instruirii contingentelor de risc în epidemiologia maladiilor contagioase.	(A)	10
44.	Alcătuirea notelor informative adresate conducerii ANSP.	(E)	10
45.	Alcătuirea notelor informative adresate APL și sistemului de sănătate.	(A)	3
46.	Alcătuirea notelor informative adresate instituțiilor implicate în supravegherea epidemiologică a maladiilor infecțioase.	(A)	5
47.	Gestionarea și analiza datelor în sistemul electronic. Sistemul epidemiologic inteligent.	(E)	5
48.	Monitorizarea și coordonarea activității sistemului de sănătate (asistență medicală, de laborator, sănătate publică) în cadrul sistemului electronic la nivel teritorial și național.	(E)	10

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 62/65

Nr.	DENUMIREA DEPRINDERILOR PRACTICE	Nivelul însușirii	Planificat
49.	Schimbul de date dintre sistemele medicale și alte sisteme electronice externe.	(E)	10
50.	Realizarea proiectului de cercetare științifică.	(A/E)	1

Notă:

E – efectuarea de sinestătător a deprinderilor practice;

A – asistarea și consultarea cu medicul în problema dată;

I – interpretarea problemei date.

5. METODE DE PREDARE ȘI INSTRUIRE UTILIZATE

Forma dominantă de organizarea instruirii: în grup. Metodele de predare-învățare-evaluare: expunere, studiul de caz, investigația, testare, lucrul în grup etc.

Metode clasice: prelegerea, explicația, expunerea, conversația, exercițiul, lucrul în grup, demonstrația, rezumatul, lucrul cu manualul, literatură științifică, etc.

Metode alternative: simularea unei situații reale, studiul de caz, reflecția, proiectul, instruirea programată, autoevaluare, prelegerea intensificată, predarea reciprocă, sarcini practice, probleme de situație epidemiogenă cu aplicarea metodei PBL (Problem based learning), referate la tema lecției, metode de analiză epidemiologică prospectivă și retrospectivă.

O atenție deosebită se acordă și lucrului de sine stătător al rezidenților asupra literaturii de specialitate, precum și dezvoltării deprinderilor de cercetări științifice.

Îndeplinirea caietelor de stagiu practic al medicului rezident este obligatorie.

6. METODE DE EVALUARE

În contextul evaluării curriculare se aplică toate tipurile de evaluare: inițială, formativă, finală. Criteriile de evaluare a disciplinei se elaborează în baza obiectivelor-curriculare (teste, examene de promovare, deprinderi practice, examen de absolvire în rezidențiat).

La sfârșitul fiecărui modul de pregătire/ciclu conex, are loc o evaluare de etapă, făcută la catedra respectiva de către responsabilul de stagiu/ îndrumător cu înscrierea obligatorie a notei în matriculă (conform sistemului de apreciere de 10 puncte).

Activitatea practică este înregistrată zilnic în caietul de stagiu al medicului rezident și semnată de șefii de secții în fiecare săptămână, iar la sfârșitul fiecărui modul – de coordonatorul de la Catedra de epidemiologie.

La finele fiecărui an de studiu, evaluarea activității se termină cu examene de transfer – un examen practic și un examen test-control, ambele fiind apreciate cu note.

Evaluarea finală, realizată în cadrul disciplinei de studiu, permite acumularea creditelor transferabile de studii, indiciu ce confirmă implicarea disciplinei în contextul formării competențelor profesionale. Studiile se finisează cu susținerea examenului de absolvire în rezidențiat, care include probă scrisă, clinică și practică. Admiterea la acest examen este condiționată de promovarea tuturor examenelor anterioare.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca “absent” și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Rezidentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat. Este obligatorie frecventarea și îndeplinirea zilnică a caietului de stagiu pe parcursul stagiilor. Astfel, întreaga activitate de pregătire este monitorizată prin caietul de stagiu în care va fi trecută și confirmată toată activitatea rezidentului.

Începând cu anul 2 de studii rezidentul efectuează anual stagii practice în centrele de sănătate

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 63/65

publică rațională din cadrul ANSP cu o durată de 3 luni de zile/ an.

În caz de nerealizare a baremului deprinderilor practice medicul rezident v-a fi exmatriculat pe parcurs sau poate fi neadmis la examenele de transfer de la an la an sau la examenul de specialitate. Nerespectarea cerințelor Programului de rezidențiat presupune/determină retragerea/exmatricularea medicului rezident din rezidențiat.

EXAMENUL DE ABSOVIRE se desfășoară conform Regulamentului.

7. **LIMBA DE PREDARE:**

Română

8. **BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ LA SPECIALITATE:**

A. Obligatorie:

1. Chicu V., Obreja G., Prisacari V. *Eidemiologia de intervenție*. Chișinău: CEP *Medicina*, 2008, 377 p.
2. Cotelea Ad., Prisacari V. *Epidemiologia în situații excepționale*. Chișinău, 2009.
3. Ghid de supraveghere și control în infecțiile nosocomiale (sub red. prof. V. Prisacari). Ediția II. Chișinău, 2009.
4. Ghid de supraveghere și diagnostic a ILI/ARI/SARI ȘI MERS-CoV. Chișinău-2015
5. Ghid practic. *Imunizările în activitatea medicului de familie*. Chișinău, 2016
6. Ghid privind supravegherea evenimentelor adverse post-imunizare. Chișinău 2019.
7. Ghidul de investigare și răspuns la izbucniri cauzate de consumul produselor alimentare și apă nesigure. Chișinău 2019.
8. Obreja G., Opopol N. *Metode de studii în epidemiologia aplicativă*. Chișinău, 2002.
9. *Infecția cu HIV la adult și adolescent Protocol clinic național*, 2018.
10. Instrucțiunea „Prevenirea infecției cu HIV în populațiile-cheie”, aprobată prin ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova nr.1553 din 26.12.2013.
11. *Materialele cursurilor*.
12. Prisacari V. *Epidemiologia specială*. Chișinău, 2015
13. Prisacari V. *Epidemiologie generală. Bazele medicinei prin dovezi*. Chișinău, 2012
14. Prisacari V., Paraschiv A., Cotelea Ad., Guțu L., Sofronie V., et al. *Epidemiologia în teste*. Ediția III-a *Specialitatea Medicină preventivă*, Chișinău, 2018
15. Prisacari V., Paraschiv A., Cotelea Ad., et al.; *Epidemiologie – manual de lucrări practice*. Chișinău, 2017
16. *Profilaxia Post-expunere la infecția cu HIV Protocol clinic național*, 2018.
17. *Strategia Națională pentru prevenirea și controlul bolilor netransmisibile pe anii 2012–2020*.
18. *Tratat de epidemiologie a bolilor transmisibile*. Sub redacția prof.univ. Aurel Ivan. Editura *Polirom*, 2012, 837 p.
19. Брико Н.И., Зуева Л.П., Покровский В.И., Сергиев В.П., Шкарин В.В. *Эпидемиология*. Том I. М. 2013, 832 с.
20. Брико Н.И., Зуева Л.П., Покровский В.И., Сергиев В.П., Шкарин В.В. *Эпидемиология*. Том II. М., 2013, 654 с.
21. Быстрая оценка событий, представляющих непосредственную опасность для здоровья населения, ВОЗ (WHO), 2012.
22. Шкарин В. В., Рыльников В. А. *Медицинская дезинфекция, дератизация, дезинсекция*, Нижний Новгород, 2016.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 64/65

B. Suplimentară

1. Accidentul vascular cerebral ischemic. Protocol clinic național, 2008.
2. *Antraxul*. Ghid practic. Aprobabil prin Ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova nr. 715 din 28 iulie 2014. Chișinău, 2014.
3. Azoicăi Doina. Vaccinologie. Iași, 2009
4. Baicuș Cristian. *Medicina bazată pe dovezi*. București, 2007.
5. Berkman L. F., Kawachi I., Glymour M. M. (ed.). *Social epidemiology*. Second edition. Oxford University Press, 2014.
6. Bocșan Ioan Stelian. *Epidemiologie generală*. Cluj-Napoca, 2006.
7. Brumboiu Maria Irina, Bocșan Ioan Stelian. *Metode de prevenire și combatere a bolilor infecțioase*. Cluj-Napoca, 2006.
8. Bucov V., Melnic A., Țurcan L., Rusu G. Contraindicații la vaccinare și reacții postvaccinale. Chișinău, 2014, 128 p.
9. Chicu V., Curocichin Gh., Friptuleac Gh.. Promovarea sănătății (curs). Chișinău, 2006, 228 p.
10. Chicu V., Curocichin Gh., Nemerenco Ala. *Comunicarea în promovarea sănătății, în situații de risc și de criză*. Ghid pentru medicii de familie. Chișinău, 2009.
11. Chicu V., Obreja G., Prisacari V. *Epidemiologie de intervenție*. Chișinău, 2008.
12. Chicu Valeriu. *Supravegherea și controlul bolilor infecțioase*. Chișinău, 2007.
13. Ciufecu C., Prisacari V. *Vibrionul holerici – holera*. Chișinău, 1995.
14. Diabetul zaharat necomplicat. Protocol clinic național, 2008.
15. Dougherty L., Lister S. (ed.). *The Royal Marsden manual of clinical nursing procedures*. John Wiley & Sons, 2015.
16. Ețco Constantin, Calmîc Varfolomei, Bahnarel Ion. *Promovarea sănătății și educația pentru sănătate*. Ed. „Epigraf”, Chișinău, 2013.
17. Giesecke J. *Modern Infectious Disease Epidemiology*. London: CRC Press, 2017.
18. Gramma Rodica, Dodon Ion. *Sănătatea și Drepturile Omului*. Chișinău, 2011.
19. Hotărârea de Guvern „Cu privire la aprobarea Programului Național de Imunizare pentru anii 2016-2020”.
20. Hotărârea Guvernului nr. 475 din 26.03.2008 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni privind punerea în aplicare a Regulamentului Sanitar Internațional în Republica Moldova.
21. Hotărârea Guvernului nr. 820 din 14 decembrie 2009 „Cu privire la Comisia extraordinară de sănătate publică;
22. Hotărîrea Guvernului nr. 1090 din 18.12.2017 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Sănătate Publică.
23. Ivan Aurel. *Tratat de epidemiologie a bolilor transmisibile*. Ed. „Polirom”, 2002.
24. Lozan-Tîrșu Carolina, Guțu Luminița. *Comunicare pentru schimbare comportamentală*. Chișinău, 2008.
25. Managementul bolilor cardiovasculare în diabetul și pre-diabetul zaharat. Ghid național, 2014.
26. Marin Constantin. *Comunicarea publică: concepte și interpretări*. Chișinău, 2002.
27. Nemerenco Ala, Căraruș Margareta, Lozan-Tîrșu Carolina, Guțu Luminița. *Noțiuni de comunicare. Comunicarea în Sănătatea Publică*. Chișinău, 2010.
28. Ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, nr. 198 din 16.03.2015, „Privind modificarea și completarea ordinului nr. 1227 din 04.12.2012 „Cu privire la aprobarea Regulamentului de transmitere a informației medicale cu caracter personal despre pacienții infectați cu HIV”.
29. Ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, nr. 301 din 30.03.12, „Cu privire la implementarea Programului Național de Combatere a Hepatitelor Virale B, C și D pentru anii 2012-2016”.
30. Ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, nr.13 din 11.01.2011, „Cu privire la aprobarea Fișei de notificare urgentă despre depistarea cazului de boală infecțioasă, intoxicație, toxicoinfecție alimentară și/sau profesională acută, reacție adversă după administrarea

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 65/65

preparatelor imunobiologice”.

31. Ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, nr.164 din 21.02.2013, „Privind supravegherea epidemiologică a tifosului exantematic, măsurile de combatere și profilaxie a pediculozei”.
32. Ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, nr.36 din 23.01.2006, „Cu privire la optimizarea supravegherii epidemiologice și sporirea eficienței măsurilor de prevenire și combatere a helmintiazelor în Republica Moldova”.
33. Ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, nr.385 din 12.10.2007, „Cu privire la aprobarea definițiilor de caz pentru supravegherea și raportarea bolilor transmisibile în Republica Moldova”.
34. Pântea Victor. Hepatite virale acute și cronice. Chișinău, 2015.
35. *Prevenirea primară a infecției cu HIV. Ghid.* Aprobata prin ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova nr. 1552 din 26.12.2013.
36. Prisacari V., Cotelea Ad., Barabaș M., Guțu L., Malai E. Epidemiologia situațională. Chișinău, 2006.
37. Prisacari V., Paraschiv A., Spînu C., Holban T., etc. Hepatitele virale parenterale și cirozele hepatice-epidemiologia, clinică, diagnosticul, tratamentul, prevenirea și controlul. Chișinău, 2013.
38. Regulamentul privind sistemul național de supraveghere epidemiologică și control al bolilor transmisibile și evenimentelor de sănătate publică. Hotărârea Guvernului RM nr. 951 din 25.11.2013.
39. Strategia Națională pentru prevenirea și controlul bolilor netransmisibile pe anii 2012–2020
40. Tulburări mentale și de comportament legate de consumul de alcool. Protocol clinic național, 2008.
41. Tulburări mentale și de comportament legate de consumul de opiacee. Protocol clinic național, 2008.
42. Valeriu Chicu. Supravegherea și controlul bolilor infecțioase. Chișinău, 2007, 173p.
43. World Health Organization et al. *Assessing the efficacy of anthelmintic drugs against schistosomiasis and soil-transmitted helminthiases.* 2013.
44. Медуницин Н. В., Покровский В. И. *Основы иммунопрофилактики и иммунотерапии инфекционных болезней.* М., 2005.
45. Салманов А.Г., Салманов Э.А., *Основы инфекционного контроля.* Учебное пособие. К.: Аграр Медиа Групп, 2015, 658 с.

- *Îndeplinirea zilnică a caietului de stagiu al medicului rezident este obligatoriu pentru susținerea examenelor de promovare pe parcursul studiilor.*
- *În caz de nerealizare a baremului indicat în caietul de stagiu rezidentul poate fi exclus de la examenul de absolvire de medic/farmacist specialist.*
- *Nerespectarea acestui program determină retragerea medicului/farmacistului rezident din instituția medico-sanitară respectivă, cât exmatricularea de la studii de rezidențiat.*